

Slutrapport utredning Resarö skola

Klagomål avseende arbetsmiljö, kommunikation, särskilt stöd och trygghet

Linda Marklund och André Wallin
2021-10-22

Innehåll

Sammanfattning	5
Arbetsmiljön - personal.....	5
Åtgärder	5
Arbetsmiljön – elever.....	6
Åtgärder	6
Särskilt stöd.....	6
Åtgärder	6
Kommunikation och bemötande	6
Trygghet	7
Åtgärder	8
Bakgrund	8
Rättsliga grundförutsättningar.....	9
Syfte och metod	9
Arbetsmiljöutredningen personal.....	10
Analys oros- och polisanmälningar	10
Kunskap om lagar och riktlinjer	10
Djupintervju	11
Individuella klagomålsutredningar.....	11
Resultat av kartläggning av arbetsmiljö och ledarskap	11
Bemötande och kommunikation	13
Slutsatser kartläggning av arbetsmiljö och ledarskap.....	14
Åtgärder	14
Resultat av strukturell analys av orosanmälningar	15
Fakta orosanmälningar	15
Statistik från socialstyrelsen - 2018	15
Kommunal statistik	16
Resultat av strukturell analys polisanmälningar	18
Resultat analys av skolornas kunskap om lagar och riktlinjer.....	19
Lagar, regler och riktlinjer	20
Resarö skola	21
Söderfjärdsskolan.....	22
Kronängsskolan	22
Vaxö/Rindö	23
Resultat analys av trygghetsenkäter och brukarundersökningar....	24
Skolinspektionens skolenkät VT21 jmf med HT 18 och VT 16.....	24

Personalkät	24
Förhindra kränkningar.....	24
Särskilt stöd.....	25
Pedagogiskt ledarskap	26
Vårdnadshavarenkät –vårdnadshavare i förskoleklass.....	27
Förhindra kränkningar.....	27
Övergripande nöjdhet.....	28
Vårdnadshavarenkät – samtliga vårdnadshavare i grundskolan	29
Förhindra kränkningar.....	29
Särskilt stöd – nedan frågor ställda till de vårdnadshavare som svarat ”ja” på frågan ”får ditt barn särskilt stöd i skolan”	30
Övergripande nöjdhet.....	31
Elevenkät – elever åk 5	32
Studiero.....	32
Trygghet	33
Förhindra kränkningar.....	34
Övergripande nöjdhet.....	35
Vaxholms kommungemensamma trygghetsenkät, HT2020 Resarö skola jmf med samtliga skolor i kommunen.....	36
Elever åk F-3.....	36
Trygghet F-3	37
Studiero F-3.....	37
Kränkningar F-3	37
Sammanfattning HT 2020	41
Sammanfattning F-3 HT21	41
Trygghetsenkät Elever åk 4-6 HT 2020.....	43
Trygghet (andel instämmande svar = ”stämmer helt och hållet” och ”stämmer bra”	43
Studiero.....	43
Kränkningar	44
Sammanfattning Trygghetsenkäten HT2021 elever åk 4-6.....	47

Djupintervju genomförd av central specialpedagog med representanter för Resarö skola 49

Pedagogiska utredningar och åtgärdsprogram samt underlag inför neuropsykiatriska utredningar.	49
Arbetet i oroliga klasser, hur tankarna går inför nya klassindelningar samt innehåll i uppgifter vid överlämnande till mottagande lärare.....	57
Vad föranleder orosanmälningar och polisanmälningar.....	61

Resultat av de individuella klagomålsutredningarna.....62

Delutredning med anledning av skrivelse kopplat till Facebook och Resarö skola.....	74
---	----

Utredning	76
Slutsats	78
Arbetsmiljön - personal.....	78
Åtgärder	78
Arbetsmiljön – elever	78
Åtgärder	78
Särskilt stöd.....	79
Åtgärder	79
Kommunikation och bemötande	79
Trygghet	79
Åtgärder	80
Bilagor.....	81
Aktuella processer.....	81
Övergångar på Resarö skola.....	83

Sammanfattning

Den 19 april 2021 inkom till kommunen ett upprop från en grupp vårdnadshavare och föräldrar på Resarö skola. Uppropet var riktat till Barn- och Utbildningsnämnden, Socialnämnden, Kommunrevisionen, Utbildningschefen och Socialchefen och rörde de brister de upplevde med utbildningen på Resarö skolan.

Förvaltningen har i enlighet med lag genomfört en utredning både på strukturell och på individuell nivå.

Syftet med utredning har varit att genomlysna aktuella områden på Resarö skola utifrån de signaler som inkommit om att arbetsmiljön (för elever och personal) inte har varit/är på en adekvat nivå. Det har inkommit signaler om att ledarskapet skulle vara bristfälligt vilket skulle kunna leda till brister i övrig verksamhet. Av signalerna som inkommit genom konkreta klagomål framgår det att klagande anser att följande områden är problematiska:

- Arbetsmiljön (elever och personal)
- Trygghet
- Särskilt stöd
- Kommunikation och bemötande

Vardera huvudområde kan därefter brytas ner i ett flertal underområden.

Metodologiskt sett har ett flertal olika metoder används för att belysa dels strukturella områden och dels de individuella problemställningarna.

Den sammantagna analysen av de genomförda utredningarna visar att samtliga områden har brister. I vissa fall förekommer återkommande brister som kan tolkas som strukturella och ha sin grund i ledarskapet på skolan.

Något som måste poängteras är dock att överlag har Resarö skola väldigt bra kunskapsresultat. Brukarenkäter och egna trygghetsenkäter visar på generellt bra värden oavsett vilket område som granskas.

I en sådan här utredning kan det ibland vara svårt att synliggöra de "mjuka" delarna - den enskildes upplevelse. Utgångspunkten blir vad som kan bevisas och står ord mot ord är det oftast mycket svårt att komma fram till något konkret.

Arbetsmiljön - personal

Sammantaget visar arbetsmiljöutredningen för personalen på allvarliga brister i delar av ledningsarbetet på Resarö skola. Utvecklingsbehov föreligger inom ledarskapet, ledningsarbetet och skolans kommunikation och bemötande.

Åtgärder

- Upprätta handlingsplan för utveckling av identifierade utvecklingsområden på enhetsnivå
- Strukturera individuellt chefsstöd för utveckling av identifierade områden
- Fortsatt stöd från huvudman i kommunikation med vårdnadshavare

- Tät uppföljning från huvudman

Arbetsmiljön – elever

När det finns brister i personalens arbetsmiljö påverkar det troligen elevernas arbetsmiljö. Av redovisad flyttstatistik kan inget konkret utläsas om varför eleverna byter skola under pågående termin. I de individuella ärenden där elevernas generella arbetsmiljö har varit uppe visar utredningarna att skolan generellt sett har satt in åtgärder för att komma tillrätta med de övergripande problemen för exempelvis en årskurs. Ibland på bekostnad av att man inte hunnit se effekterna för en enskild elev. Strukturellt sett kan utläsas att det går i vågor, vissa årskurser har under vissa år en mer utmanande arbetsmiljö. Det verkar, utifrån vad skolan redovisat och vad som framkommer i individuella utredningar, vara problematiskt att åstadkomma snabba förändringar i grupper där denna problematik förekommer.

Åtgärder

- Strukturell analys av var, vad och hur arbetsmiljöproblem kan förebyggas – en del av det övergripande trygghetsarbetet och det systematiska kvalitetsarbetet (SKA arbetet)
- Genusanalys av den fysiska arbetsmiljön
- Åtgärder för utvecklingsarbetet ska presenteras till huvudman
- Fortsatt stöd från huvudman i kommunikation med vårdnadshavare som grupp och individuellt
- Tät uppföljning från huvudman

Särskilt stöd

En majoritet av de individuella klagomålen innehåller klagomål som på något sätt är kopplat till särskilt stöd. Följande brister har identifierats och kräver åtgärder:

- brister i den praktiska och formella handläggningen och dokumentationen,
- brister i kommunikationen både avseende innehåll och bemötande.

Åtgärder

- Strukturell analys av var, vad och hur brister i arbetet med särskilt stöd kan förebyggas – en del av det övergripande process och det SKA arbetet
- Genusanalys av arbetet som en del av jämställdhets- och trygghetsarbetet
- Åtgärder för utvecklingsarbetet ska presenteras till huvudman
- Fortsatt stöd från huvudman i kommunikation med vårdnadshavare som grupp och individuellt
- Tät uppföljning från huvudman

Kommunikation och bemötande

Kommunikationsbrister har identifierats i alla klagomål och är ofta grunden till att problem uppstått i en sakfråga. En kommunikationsplan har tagits fram och skolchefen arbetar tätt med rektor och skolans ledningsgrupp med att utveckla och kvalitetssäkra att kommunikationen och bemötandet framöver kommer att hålla adekvat standard och vara i enlighet med kommunens värdegrund SER.

Trygghet

Grundläggande för en framgångsrik skolgång är att den upplevs trygg. Känner man sig som elev inte trygg i skolan är det svårt att uppnå kunskapskrav och få den utveckling man har rätt till. Ovan redogjorda delar är alla en del av att skapa trygga skolor och elever. En väl fungerande arbetsmiljö för elever och personal, en väl fungerande kommunikation, ett väl fungerande särskilt stöd för dem som behöver det sätter ramarna för att om något annat händer så fungerar även trygghetsarbetet.

I området trygghet ligger dels skolans arbete med kränkande behandling, oros- och polisanmälningar, rädsla för repressalier samt frågor som rätten att besöka skolan och vid möten ha med en stödperson.

Oavsett vad den strukturella och de individuella utredningarna visar vill huvudman på intet sätt förringa eller förneka den känsla som den enskilde kan ha haft i olika situationer. Det faktum att klagande istället för att inkomma med ett klagomål byter skola för eleven, uttrycker en rädsla för repressalier, vill vara anonym i klagomålet är alla indikationer på att något blivit fel mellan skolan och hemmet i det aktuella fallet. Signaler som huvudman och skola måste ta på mycket stort allvar och förebygga.

Orosanmälningar är inget som en skola kan välja att göra, finns misstanke om att barn/elev far illa ska en anmälan göras. Som vårdnadshavare är det oftast traumatiskt att bli anmäld till socialtjänsten utifrån att någon myndighetsperson misstänker att ens barn far illa. För att göra denna process så skonsam som möjligt har kommunen tagit fram en rutin som innebär att när (om inte akut fara för barnet föreligger) en orosanmälan ska göras kallar skolan till ett anmälningsmöte. På mötet medverkar skolan, socialtjänsten samt vårdnadshavarna och information om varför anmälan görs överlämnas. I de granskade klagomålen framkommer att skolan inte följt kommunens rutin i detta hänseende fullt ut.

Det finns ingen skyldighet för skolan att polisanmäla elever vid misstanke om brott, men det finns heller inget formellt hinder mot att skolan gör det. Resarö skolans rutin har varit att vid eventuella polisanmälningar samråda anonymt med polisen. Vid uppmaning att anmäla har de gjort så. Huvudman ser att det är av vikt att det tas fram en kommunövergripande rutin för polisanmälningar som kan stötta skolorna i denna fråga.

Vid ett sådant ställningstagande, om en polisanmälan ska ske, bör följande vägas in och dokumenteras på elevkortet:

- arten av det misstänkta brottet
- elevens ålder
- finns förutsättningar för polisen att utreda det misstänkta brottet (se 31 §, lagen om unga lagöverträdare (1964:167))
- andra särskilda skäl

I arbetet med kränkande behandlingar har Resarö skola generellt sett mycket goda rutiner. Trots det kan det utifrån de individuella klagomålen konstateras att de har brustit i att anmäla, utreda och åtgärda incidenter som de fått kännedom om.

Åtgärder

- Strukturell analys av var, vad och hur brister i trygghetsarbetet avseende arbetet med kränkande behandling kan förebyggas – en del av det övergripande process och SKA-arbetet
- Genusanalys av arbetet som en del av SKA-arbetet
- Åtgärder för utvecklingsarbetet ska presenteras till huvudman
- Rutin för polisanmälan
- Fortsatt stöd från huvudman i kommunikation med vårdnadshavare som grupp och individuellt
- Tät uppföljning från huvudman

Bakgrund

Den 19 april 2021 inkom till kommunen ett upprop från en grupp vårdnadshavare och föräldrar på Resarö skola. Uppropet var riktat till barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden, kommunrevisionen, utbildningschefen samt socialchefen och rörde brister i framförallt kommunikationen med/från Resarö skola. De upplevde att det nästan alltid en ensidig problemallokering från skolans sida, mot eleven och föräldrarna. Det är aldrig skolan som har agerat fel. De beskriver vidare ett ensidigt och förnedrande skuldbeläggande riktat mot de elever och familjer som inte förefaller uppfylla rektors personliga bild av hur det ska vara på skolan. De uppger att inte sällan ser skolan ensidigt en diagnos hos barnet (konstaterad eller inte) som orsaken till problemet och att skolan inte vill se skolmiljöns roll. Att ett barn har utmaningar fråntar inte skolan sitt ansvar att arbeta kvalificerat, transparent och i konstruktiv dialog med föräldrarna.

De har alltså alla haft barn för vilka det på olika sätt inte fungerat helt med skolgången. Deras upplevelse är att, när de försökt komma vidare med skolan, betraktas de som "besvärliga föräldrar" och om de framhärdat så har de i olika grad blivit bemötta med ignorans, hot, polisanmälningar, orosanmälningar, uppmaningar att byta skola, trakasserier mm från rektor.

De har upplevt att rektor använder anmälningar som ett maktmedel. Flera av dem har gått vidare till utbildningsförvaltningen, Skolinspektionen, JO mm men de upplever att huvudmannen hela tiden har stöttat rektorn genom att göra små, obetydliga medgivanden för att komma undan verklig kritik.

Utöver det samlade uppropet har det därefter inkommit ett antal individuella klagomål som hänvisat till att de är en del av uppropet.

Det är skolans, och ytterst rektorns, ansvar att skapa trygghet och studiero i skolan. Det kräver ett aktivt värdegrundsarbete där grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling. Vidare måste skolan säkerställa att eleverna har en bra arbetsmiljö. En väl fungerande kommunikation och klagomålshantering är en väsentlig del i detta. Skolinspektionen har i ett antal rapporter konstaterat vikten av detta.

Rättsliga grundförutsättningar

Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero, se 5 kap. 3 § skollagen. Lärare och elever ska arbeta förebyggande för att studiemiljön ska vara god. Ibland är inte det tillräckligt och då kan skolan behöva vidta någon av de disciplinära åtgärder som finns i 5 kap. skollagen (gäller inte förskolan). Enligt arbetsmiljölagen är det arbetsgivaren som är ansvarig för arbetsmiljön. För skolor innebär detta att huvudmannen bär det yttersta ansvaret för arbetsmiljön på en skolenhet. Även anställda på skolan kan sägas agera som representanter för arbetsgivaren, och då har även de ett ansvar för arbetsmiljön.

Eleverna ska beredas möjlighet att delta i utformningen av lärandemiljön, t.ex. genom att medverka i utarbetandet av ordningsregler, se prop. 2009/10:165 s. 319 f.

En viktig grund för att åstadkomma trygghet och studiero i skolan är en aktiv dialog mellan barn och elever, mellan elever och lärare eller annan personal och även elevens vårdnadshavare om de gemensamma värden som ska gälla. Skolan ska inte vara värdeneutral, utan tydligt ta ställning för grundläggande humanistiska och demokratiska värderingar, se prop. 2006/07:69 s. 8. De grundläggande värden som förskolans och skolans värdegrund omfattar ligger i linje med de värden som vårt demokratiska samhälle vilar på – människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen och solidaritet mellan människor, jfr artikel 29 i Barnkonventionen samt i artikel 13 i FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.

Grundskolan har enligt läroplanen, Lgr 11 kapitel 2 som mål att varje elev:

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,
- respekterar andra människors egenvärde,
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling samt medverkar till att hjälpa andra människor,
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen,
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.”

Trygghet och studiero för eleverna i Vaxholms stads skolor har varit och kommer fortsatt att vara ett prioriterat område.

Syfte och metod

Syftet med denna utredning har varit kvalitetssäkra arbetet som görs på Resarö skola utifrån de signaler som inkommit om att arbetsmiljön (för elever och personal) inte har varit/är på en adekvat nivå. Det har inkommit signaler om att ledarskapet skulle vara bristfälligt vilket skulle kunna leda till brister i övrig verksamhet. Av signalerna som inkommit genom konkreta klagomål framgår det att klagande anser att följande områden är problematiska:

- Arbetsmiljön (elever och personal)

- Trygghet
- Särskilt stöd
- Kommunikation och bemötande

Vardera huvudområde kan därefter brytas ner i ett flertal underområden.

Metodologiskt sett har ett flertal olika metoder används för att belysa dels strukturella områden och dels de individuella problemställningarna.

Arbetsmiljöutredningen personal

Skolchefen har i arbetet med personalens arbetsmiljö analyserat tidigare genomförda arbetsmiljökartläggning i kombination med medarbetarenkäten samt sammanställt underlag avseende elev- och personalförflyttningar. För att arbeta med frågan om kommunikation har en casestudie använts kopplat till klagomålen rörande klassbyten/övergången mellan årskurs tre till fyra.

Analys oros- och polisanmälningar

Statistik har insamlats från egna system (Prorenata/Evolution) och från nationella myndigheter (Socialstyrelsen och Polismyndigheten), jämförelser har gjorts mellan nationell och kommunal statistik samt relaterats till inkomna klagomålsanmälningar gentemot skolan. I de individuella utredningarna, där det varit fråga om oros- och polisanmälningar, har vardera enskilt ärende utretts utifrån de individuella omständigheterna i det ärendet.

Kunskap om lagar och riktlinjer

Syftet med den kommunövergripande enkät som genomförts är:

- att utgöra underlag för kompetensutveckling,
- att utgöra underlag för att kvalitetssäkra verksamheternas och förvaltningens arbete,
- att utgöra underlag för strukturella och individuella analyser i klagomålsärenden

Fördjupningsenkät omfattande 40 frågor kopplat till fyra huvudområden:

- orosanmälningar
- polisanmälningar
- kränkande behandling, trakasserier och diskriminering
- klagomål

Enkäten gick ut till ledningsgrupper, trygghetsgrupper och elevhälsoteam i Vaxholms stads egna skolor samt till förvaltningens personal. Enkäten besvarades under juni 2021. Att enkäten inte skickades ut till all personal på skolorna beror dels på att enkäten är utformad med många öppna frågor vilket hade gjort att det varit mycket svårt att analysera inkomna svar och dels på att personalen deltagit i Skolinspektionens skolenkät.

Valet att skicka enkäten till skolornas ledningsgrupper, trygghetsgrupper och elevhälsoteam har sin grund i att det är de som oftast ansvarar eller är involverade i trygghetsarbetet. Har denna grupp en trygghet i och kunskap om hur de ska handlägga/arbete med trygghetsfrågorna sätter det tonen för hela skolans arbete. Personerna som har svarat kan ha flera roller på skolan.

Enkäten är formulerad för att ge de som arbetar ute i skolorna största möjliga igenkänning, vilket kan leda till att personalen på förvaltningen inte känner att frågorna direkt berör dem. Avsikten med att förvaltningens personal också fått svara på frågorna är att de dels ska kunna stötta skolorna i hur de ska arbeta och dels att de kan bli kontaktade av exempelvis en vårdnadshavare som har frågor kring kommunens trygghetsarbete.

I redovisningen har inte förvaltningens svar tagits med då det framkom av svaren att de inte känt att frågorna var riktade till dem, en miss i konstruktionen av enkäten.

Djupintervju

Med utgångspunkt i enkäten och de inkomna individuella klagomålen genomfördes en djupintervju med personal på Resarö skola för att få en kompletterande och fördjupande bild av hur de faktiskt arbetar med:

- Pedagogiska utredningar, åtgärdsprogram och underlag inför neuropsykiatriska utredningar.
- Arbetet i oroliga klasser, hur tankarna går inför nya klassindelningar och innehåll i uppgifter vid överlämnande till mottagande lärare
- Vad som föranleder orosanmälningar och polisanmälningar

Övergripande frågor sammanställdes av förvaltningen och skickades till skolan som förberedelse. Den centrala specialpedagogen hade därefter ett djupintervjutillfälle med personal från elevhälsa och ledningsgruppen.

Individuella klagomålsutredningar

Traditionell utredningsteknik har använts i de individuella klagomålsutredningarna. Klagandes egna ord har använts för att beskriva, därefter har dessa delats upp i problemställningar som har besvarats. Sammanställning av rättsliga förutsättningar har gjorts och en sammanfattande utredning har redovisats. Utredningsmaterialet har bestått av den dokumentation som bifogats klagomålen, det som finns dokumenterat på den enskilde eleven och övriga strukturella utredningar. Utredningen har avslutats med en individuell bedömning i det enskilda ärendet. Åtgärder har dock inte redovisats i det enskilda ärendet utan har redogjorts för i sammanfattningen av de individuella klagomålen i denna rapport. Syftet med det har varit att få en så sammanhängande redovisning som möjligt att kunna dra strukturella slutsatser från.

Resultat av kartläggning av arbetsmiljö och ledarskap

Med syfte att utreda Resarö skola utifrån ett övergripande perspektiv har områdena arbetsmiljö, ledarskap och kommunikation belysts.

Arbetsmiljörättsliga förutsättningar

”Arbetsmiljöarbetet ska leva upp till de juridiska krav som ställs genom arbetsmiljölagen (AML), arbetsmiljöförordningen (AMF), tillämpliga föreskrifter (AFS) samt andra styrande författningar och regelverk; däribland gällande kollektivavtal och allmänna bestämmelser (AB). Det systematiska

arbetsmiljöarbetet ska vara en integrerad del i verksamheten. En god fysisk och psykosocial arbetsmiljö har betydelse för att medarbetare i Vaxholms stad ska kunna nå goda resultat. Att uppnå en god arbetsmiljö förutsätter att ledning och medarbetare samverkar på ett systematiskt sätt i olika arbetsmiljöfrågor.” -Arbetsmiljöpolicy Vaxholms stad

Medarbetarenkät

I de genomförda medarbetarenkäterna, som görs på årlig basis, finns det resultat som föranleder att ledningen analyserar och vidtar åtgärder för att förstärka arbetet med medarbetares synpunkter på ledningsarbetet. Exempel på områden är *delaktighet, upplevd irritation och positiv återkoppling från närmsta chef*.

Enkäterna visar också på goda resultat inom flera områden exempelvis *arbetets meningsfullhet, förväntningar och att min chef visar förtroende för mig*.

Sammantaget visar genomgången av medarbetarenkäter tre år tillbaka ett behov av utveckling och stöd från huvudman Vaxholms stad i att säkerställa att det arbetet planeras, genomförs och ger förväntad effekt.

Arbetsmiljökartläggning

Beslut fattades av dåvarande utbildningschef Ulrika Strandberg att under januari 2021 beställa en psykosocial kartläggning för Resarö skola av företagshälsovården Feelgood. Bakgrunden till beslutet hänvisar till inkomna klagomål från medarbetare med framförd oro kring ledningen samt inkomna klagomål från vårdnadshavare.

En tredjedel av medarbetarna intervjuades och en rapport sammanställdes.

Resultatet visar på en splittrad bild där det finns stora skillnader i hur arbetsmiljön och ledarskapet på Resarö skola upplevs. Inom samma område (ledningsarbete och beslut) så framkommer tre perspektiv:

- Ledning som är lyhörd
- Ledning som inte förankrar tillräckligt
- Ledning som favoriserar och tystar

Inom ett annat område (ledarskap) så framkommer kritik i form av:

- Toppstyrning
- Otydlighet
- Kommunikation

Sammantaget visar arbetsmiljökartläggningen på allvarliga brister i ledningsarbetet på Resarö skola. Åtgärder behöver vidtas inom både chefs ledarskap, ledningsarbetet och skolans kommunikativa processer. Stöd behöver ges, krav förtydligas, följas upp och huvudman behöver arbeta nära skolans ledning för att säkerställa att en snabb förändring sker.

Personalomsättning

En genomgång av personalomsättning de senaste fyra åren

År	Resarö skola %	Jämförelse (SÖF)	Jämförelse Total egen regi
2017	26,6	18,8	18,8
2018	5,2	12,9	8,8
2019	19,1	18,5	15,2
2020	8,6	3,6	12,5
2021	17,7	9,3	12

Sammantaget visar statistiken ingen avvikelse som det går att dra några slutsatser av.

Elevomsättning

En genomgång av elevomsättning de senaste fyra läsåren visar på en något högre omsättning än jämförande skola (Söderfjärdsskolan) under samma period. Resarö är dock en större skola vilket behöver beaktas vid en jämförelse.

År	Resarö skola under termin	Jämförelse (SÖF) under termin
Läsår 17/18	11	4
Läsår 18/19	5	3
Läsår 19/20	1	0
Läsår 20/21	2	2

Sammantaget visar statistiken ingen avvikelse som det går att dra några slutsatser av.

Bemötande och kommunikation

Vaxholms stad beskriver i sin ledaridé på vilket sätt stadens chefer ska verka för att sätta medborgarens behov och nytta i fokus. Chefer ska främja en dialog baserat på tillit, skapa delaktighet och agera för trovärdighet. Några kompetenser som lyfts fram är; tydlighet, samspel, engagemang, respekt, utveckla andra, mod att förändra, feedback, helhetssyn och ansvar.

Bemötande

En genomgång av inkomna klagomål från år 2020 visar att Resarö skola har en betydligt större andel klagomål än övriga skolor i Vaxholm stad. Det finns ett strukturellt mönster i de inkomna klagomålen där områdena: *kommunikation* och *elever i behov av särskilt stöd* är mest förekommande.

När det gäller skolinspektionsanmälningar avviker Resarö skola från övriga skolor. Antalet anmälningar är dock så få på totalen att det är svårt att göra någon jämförelse eller dra några slutsatser.

Kommunikation

I arbetet med att utreda strukturella brister har kommunikationen i samband med klassbyten/stadieövergångar använts som ett exempel och granskats.

I granskningen framkommer behov av att arbeta annorlunda med både övergripande, generell kommunikation och i den individuella kontakten med vårdnadshavare och specifikt vårdnadshavare som är missnöjda med skolans agerande eller beslut.

I den övergripande kommunikationen behöver skolan vara mer grundlig, förklarande och knyta sina arbetsprocesser till tydliga mål och syften.

I den individuella kontakten behöver skolan möta och föra dialog med vårdnadshavare på ett sätt som skapar förtroende för fattade beslut och arbetssätt men också arbeta för att stärka relationen med aktuella vårdnadshavare. Vidare behöver en sådan dialog följas upp, vårdas och repareras med syfte att även i situationer med olika uppfattningar skapa starka relationer mellan hem och skola.

Sammantaget visar genomgången av Resarö skolas kommunikation på allvarliga brister. Åtgärder behöver vidtas inom både chefs ledarskap, ledningsarbetet och skolans kommunikativa processer. Stöd behöver ges, krav förtydligas, följas upp och huvudman behöver arbeta nära skolans ledning för att säkerställa att förändring sker. En god och välutvecklad kommunikation är central i arbetet med att skapa tillit, tilltro och tydlighet, vilket behöver vara ett tydligt mål för samtliga medarbetare och chefer på Resarö skola.

Vårdnadshavare som har en historik av upplevt dåligt bemötande/kommunikation ska ges stöd att tillsammans med huvudman återta och stärka dialogen med skolan.

Slutsatser kartläggning av arbetsmiljö och ledarskap

Sammantaget visar utredningen på allvarliga brister i delar av ledningsarbetet på Resarö skola. Utvecklingsbehov föreligger inom ledarskapet, ledningsarbetet och skolans kommunikation och bemötande.

Åtgärder

- Upprätta handlingsplan för utveckling av identifierade utvecklingsområden på enhetsnivå
- Strukturerat individuellt chefsstöd för utveckling av identifierade områden
- Fortsatt stöd från huvudman i kommunikation med vårdnadshavare
- Tät uppföljning från huvudman

Resultat av strukturell analys av orosanmälningar

Rättsliga förutsättningar och Vaxholms stads rutin.

Anmälningsplikt enligt 14 kap 1§ SoL: Alla som arbetar med barn och ungdomar, t ex inom hälso- och sjukvård, skola, fritidsgård och polis, ska anmäla misstanke om att ett barn eller ungdom far illa. Det kan också handla om misstanke om brottslighet, drogmissbruk eller våld i nära relationer. Skolan ska informera vårdnadshavare att orosanmälan görs med undantag för när vårdnadshavare själva misstänks utöva våld/sexuella övergrepp mot barnet/den unge.

Orosanmälan kan vara anonym, men kommer oftast från skola, polis, närstående m.fl.

Orosanmälan ska inkomma senast kl. 12 på fredagar för att tid ska finnas till att göra en första skyddsbedömning, så att anmälan kan behandlas innan helgen. Vid akut händelse under fredagseftermiddagen ska anmälan ändå skickas, men då önskvärt med telefonsamtal i samband med anmälan.

I Prorenata uppger skolan om och vem som vill ha återkoppling på om en utredning inleds eller ej.

Anmälningsmöte: När det finns en oro kring ett barn eller en ungdom kan ett anmälningsmöte bokas in tillsammans med familjen där skolan överlämnar anmälan till socialtjänsten.

Skyddsbedömning: När en orosanmälan inkommer har socialtjänsten 24 timmar på sig att göra en skyddsbedömning för att se om situationen är akut och om behov av omedelbart skydd finns.

Förhandsbedömning av socialtjänsten: Inom 14 dagar fattas beslut om att inleda utredning eller ej.

Omedelbart omhändertagande: (enl. 6 § LVU) den enda insatsen som ej är frivillig. Gällande alla insatser som ges, förutom denna, behövs ett godkännande från vårdnadshavare.

Utredning: Ska färdigställas inom fyra månader med en bedömning om en eventuell insats. Är ungdomen 15 år och uppåt behövs samtycke från denne.

Fakta orosanmälningar

I denna del presenteras nationell och kommunal statistik och en del av de slutsatser som dras på nationell nivå.

Statistik från socialstyrelsen - 2018

- 331 000 orosanmälningar gjordes i Sverige 2018.
- 128 000 av dessa (38 procent) ledde till ett beslut om att en utredning skulle inledas.
- 180 000 barn kom till socialtjänstens kännedom genom anmälningar, vilket motsvarar 8,3 procent av alla barn i åldern 0-17 år.
- 55 procent av anmälningarna rör pojkar, 45 procent rör flickor.
- De flesta barnen, två av tre, är i åldern 0-12 år.
- Var femte anmälan handlar om våld i nära relation.
- 39 procent av anmälningarna är relaterade till förälders/vårdnadshavares problematik, 33 procent till barnet självt.
- 80 procent av landets kommuner och stadsdelar deltog i kartläggningen.¹

¹ Anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa, Nationell kartläggning 2018, Socialstyrelsen 2019

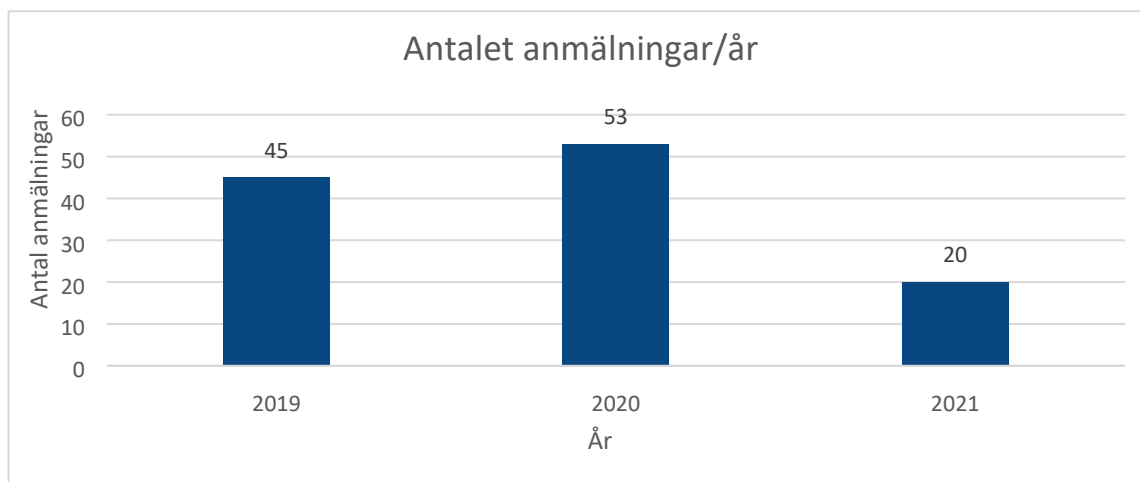
Socialstyrelsen anger vidare att det sker en kontinuerlig ökning av anmälningsbenägenheten på ca 5 % årligen.²

Anmälningsorsakerna fördelar sig enligt socialstyrelsen på följande sätt:

- omkring 3 av 10 anmälningar relaterar till barnet (t.ex. normbrytande beteende, missbruk, kriminalitet, skolproblematik eller psykisk ohälsa)
- drygt 4 av 10 anmälningar relaterar till förälders eller vårdnadshavares problem (t.ex. psykisk ohälsa, missbruk, omsorgssvikt eller försummelse)
- knappt 2 av 10 anmälningar har en anmälningsorsak relaterad till våld i nära relation, våld mot barn eller barn som bevittnat våld i nära relation (fysiskt, psykiskt, bevittnat, skada eller övergrepp)
- cirka 1 av 10 anmälningar har andra anmälningsorsaker som kommunerna inte kunnat kategorisera bland ovanstående (t.ex. bostadsrelaterat eller förälders död, men här ingår även mer allmänna kategorier som "allmän oro för barn")

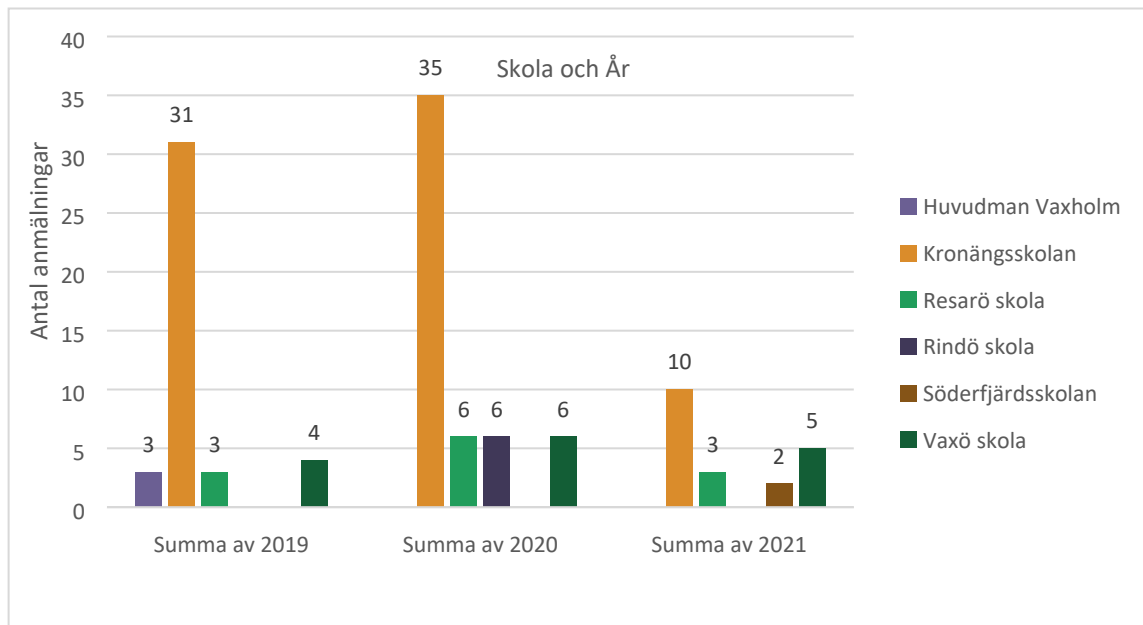
Kommunal statistik

Utbildningsförvaltningens statistik sedan Prorenata började användas för att göra orosanmälningar visar följande utveckling:

² Dnr. 5.7-21428/2020, Effekter av covid-19 på anmälningar gällande barn till socialtjänsten

Statistiken som Socialstyrelsen publicerar ger en grov indikation på vilken nivå som kan förväntas. Vaxholms stad sticker inte ut på ett avvikande sätt. Utvecklingen av antalet orosanmälningar ligger i linje med den ca 5-procentiga ökningen som sker på nationell nivå. Underlaget är dock begränsat vilket gör att det är svårt att dra alltför långtgående slutsatser.

Att Kronängsskolans samlade anmälningar över denna tid är så markant mycket högre än övriga skolors beror på att det är under dessa år som eleverna i större utsträckning börjar experimentera med alkohol och droger. Vi kan se att majoriteten av anmälningarna från Kronängsskolan har sin grund i den problematiken i likhet med annan nationell statistik. Huvudmans orosanmälningar är kopplade till skolplikten och elever som vi inte vet var de befinner sig.

En djupare analys av Resarö skolas orosanmälningar visar att 2019 gjordes sju anmälningar, 2020 sex anmälningar och per oktober i år har tre anmälningar gjorts. Anmälningarna är fördelade på tio elever, varav tre elever har fler än en orosanmälan.

Vid en fördjupad granskning av inkomna klagomål och dess relation till gjorda orosanmälningar kan utläsas att vid två tillfällen har ett klagomål riktats mot skolan i närtid efter att det gjorts en orosanmälan. Statistiken är för begränsad för att kunna dra några slutsatser på en strukturell nivå. Felkällor som kan påverka granskningen är att det inte finns någon garanti för att skolans alla inkomna klagomål är kända för huvudman samt att utredningen endast kan utgå från orosanmälningar gjorda i systemet. Det är ingen garanti för att inte personal på skolan har gjort fler anmälningar.

Statistik från socialtjänsten visar på antalet orosanmälningar som lett till att utredning startar. Socialtjänsten har inte möjlighet att redovisa antalet inkomna anmälningar per skola.

- 2020 inleddes 17 utredningar enligt 11:1 socialtjänstlagen som inkommit från skola/förskola.
- 2019 inleddes 30 utredningar enligt 11:1 socialtjänstlagen som inkommit från skola/förskola.
- 2018 inleddes 13 utredningar enligt 11:1 socialtjänstlagen som inkommit från skola.

Socialtjänstens statistik utgår från alla anmälningar som inkommer från en skola/förskola, vilket betyder att utredningarna kan grunda sig på anmälningar som inkommit från verksamheter utanför Vaxholms stad.

Resultat av strukturell analys polisanmälningar

Enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen ska myndigheter vars verksamhet berör barn och ungdom genast anmäla till socialnämnden om de misstänker eller har kännedom om att ett barn far illa. Det finns ingen föreskriven skyldighet för skolan att polisanmäla elever vid misstanke om brott. Det finns heller inget formellt hinder mot att skolan gör en polisanmälan. Om skolan beslutar att göra en polisanmälan ska elevens vårdnadshavare informeras om detta.

Polisanmälan av yngre elever

Justitieombudsmannen (JO) har i ett antal fall ställt sig kritisk till när skolor polisanmäler unga elever. I beslut dnr 4418-2006 konstaterar JO att det visserligen inte finns något formellt hinder mot att skolan polisanmäler en yngre elev, men att grundtanken är att ansvaret för att lämpliga åtgärder vidtas mot barn och unga som begår brott i första hand vilar på socialtjänsten och inte på rättsväsendet. För det fall skolan, eventuellt efter samråd med polisen, kan förutse att någon utredning inte kommer att ske menar JO att skolan bör avstå från att göra polisanmälan.

Skolans kontakt med polisen

Det är rektor som beslutar om polisen ska få samtala med elever eller inte i skolans lokaler, eftersom det är rektor som är ansvarig för verksamheten.

När polisen utreder brott som berör barn och ungdomar är det inte ovanligt att polisen som ett led i utredningen kontaktar skolan. I vissa fall kan polisen vilja tala med inblandade elever i skolans lokaler. Hur skolpersonalen ska förhålla sig till ett sådant önskemål behandlas i analysen om polisens kontakt med skolelever.

Skolans ansvar att utreda händelser i skolan som kan utgöra kränkande behandling enligt 6 kap. 10 § skollagen försvinner inte genom att incidenterna polisanmäls. Skolan ska dock inte utreda om ett brott skett utan enbart om en kränkning skett utifrån bestämmelserna i 6 kap. skollagen eller trakasserier utifrån diskrimineringslagen. Skolan ska också vidta åtgärder för att förhindra att det inträffade sker igen. I det förebyggande arbetet kan det vara en naturlig del att polisen medverkar i skolan.

Utbildningsförvaltningen för inget samlat register över antalet polisanmälningar som våra verksamheter gör, det är upp till dem att dokumentera i det enskilda fallet. Skolorna rapporterade följande statistik vid en begäran om allmänna handlingar.

Polisanmälningar³					
	Rindö	Vaxö	Resarö	Kronäng	Söderfjärd
2018	0	1	1	5	Info saknas ⁴
2019	0	0	1	0	Info saknas
2020	0	0	2	4	2

Efter en förfrågan till polismyndigheten framkom att det gjordes följande polisanmälningar kopplat till skadegörelse och stöld; år 2018 – 8 anmälningar, år 2019 – 10 anmälningar och 2020 – 18 anmälningar. Polisanmälningar kopplat till person år 2018 – 5 anmälningar, år 2019 – 1 anmälning, år 2020- 4 anmälningar och hitintill i år 2 anmälningar. Av anmälningarna kopplade till person är tre anmälningar gjorda av Resarö skola.

Det har inte varit möjligt att få fram antalet polisanmälningar som avser föräldrar/elever. När det gäller den delen har vi endast de individuella klagomålen att utgå från och det gör att det inte går att dra några strukturella slutsatser.

Barn- och utbildningsnämnden beslutade våren 2021 i beslut §2021/43, BUN om Riktlinjer – skadegörelse och stöld i syfte att tydliggöra ansvarsfrågan vid skadegörelse och stöld. Arbete pågår för att säkerställa och tydliggöra hur dokumentation kring polisanmälningar ska ske.

Att på en skola ha som rutin att anmäla alla misstänkta brott oavsett brottets art och barnets ålder är en olämplig ordning. En lämpligare ordning är att skolan, då det uppstår anledning, överväger om en polisanmälan bör ske. Vid ett sådant ställningstagande kan följande vägas in

- arten av det misstänkta brottet
- elevens ålder
- finns förutsättningar för polisen att utreda det misstänkta brottet (se 31 §, lagen om unga lagöverträdare (1964:167))
- andra särskilda skäl

Det är viktigt att de ställningstaganden man gör vid anmälan dokumenteras. Förvaltningen ser att i detta arbete finns utvecklingsmöjligheter.

---

³ Gäller även anmälan avseende skadegörelse/stöld som inte alltid är riktad mot elever.

⁴ Att statistik saknas för Söderfjärdsskolan beror på rektorsbyte.

Resultat analys av skolornas kunskap om lagar och riktlinjer

I syfte att få en samlad bild avseende skolornas kunskap om lagar och riktlinjer genomfördes en enkätundersökning med personalen i skolornas trygghets- och ledningsgrupper, elevhälsan samt med förvaltningens personal.

Totalt gick enkäten ut till 65 personer och 38 har svarat, vilket ger en svarsprocent om 58%.

Svarsfrekvens per enhet

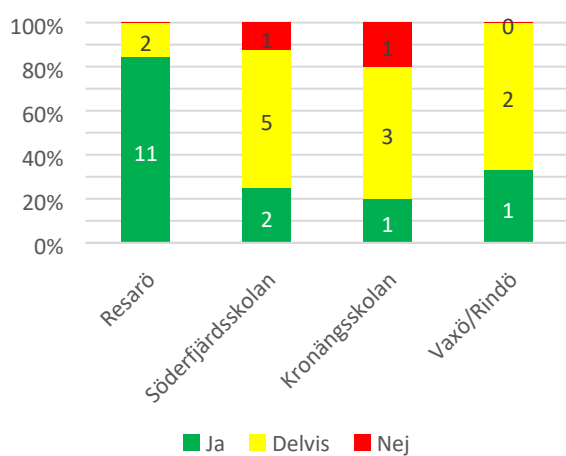
Enhet	Utskick	Svarande	svarsprocent
Resarö	14	13	93%
Söderfjärdsskolan	13	8	62%
Kronäng	13	5	38%
Vaxö/Rindö	9	3	33%
Förvaltningen	16	9	56%

Lagar, regler och riktlinjer

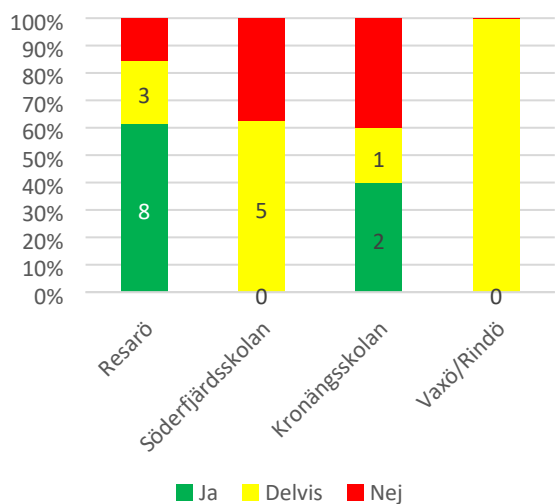
Nedan visas en procentuell fördelning över svaren på respektive skola huruvida om de svarande upplever att alla på skolan känner till och kan följa lagar, regler och riktlinjer inom olika områden.

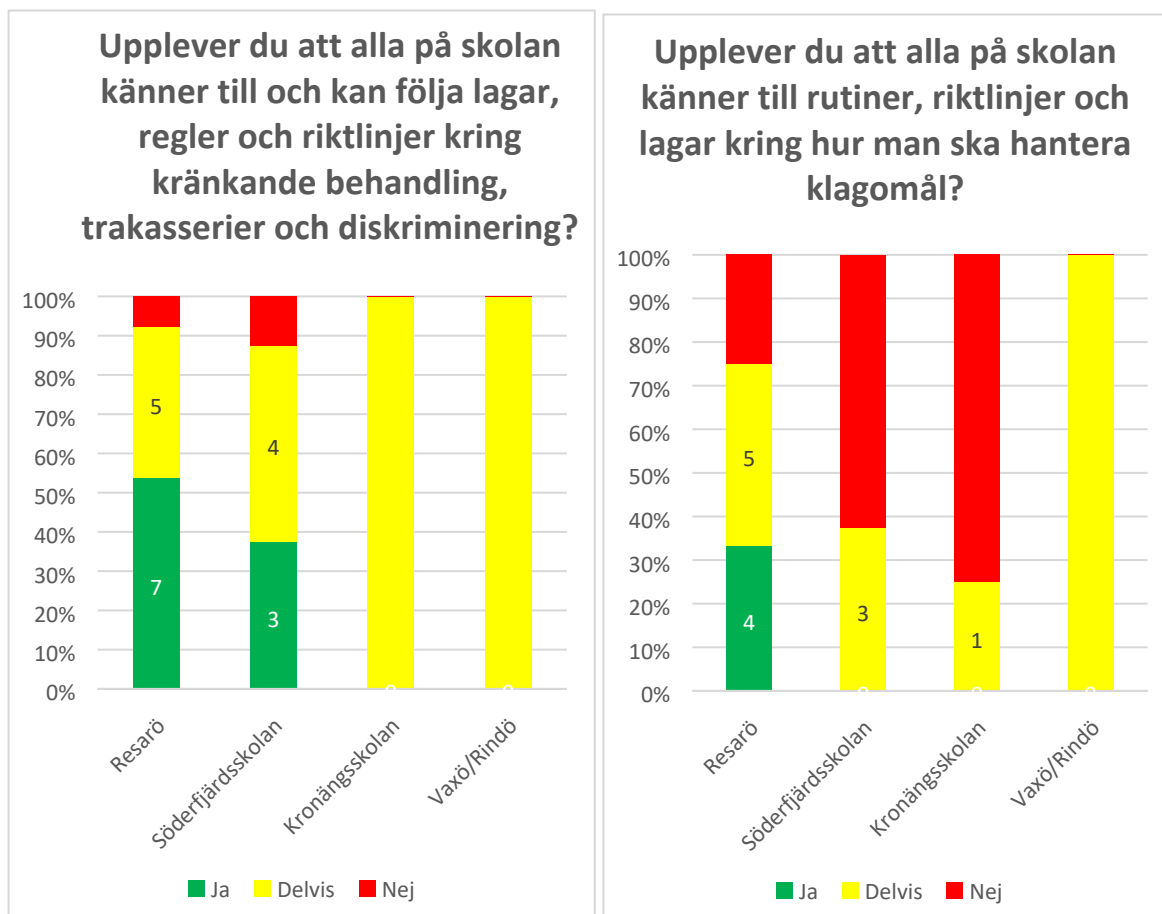

Upplever du att alla på skolan känner till och kan följa lagar, regler och riktlinjer kring orosanmälan?

Upplever du att alla på skolan känner till och kan följa lagar, regler och riktlinjer kring polisanmälan?

Utfallen visar på att det finns ett behov på alla skolorna av att förtydliga rutiner, riktlinjer och lagar inom samtliga områden, men framför allt inom polisiära ärenden och klagomålshantering.

Resarö skola

Orosanmälan

Majoriteten av respondenterna på Resarö skola uppger att alla på skolan känner till och kan följa lagar, regler och riktlinjer kring orosanmälan. Några anser att kompetensutveckling behövs, exempelvis genomgång av rutiner vid varje terminsstart.

Polisanmälan

Cirka 40 procent av de svarande uppger att de bara delvis eller inte alls upplever att alla på skolan känner till och kan följa lagar, regler och riktlinjer kring polisanmälan. Respondenterna uppger att det är skolans rektor som gör polisanmälan och kontaktar inblandade elevers vårdnadshavare. Den rutinen uppges vara bra.

Kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Nästan hälften av respondenterna uppger att de bara delvis eller inte alls upplever att alla på skolan känner till och kan följa lagar, regler och riktlinjer kring kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Några uppger själva att de är osäkra på rutinen, övriga rapporterar till trygghetsgruppen eller biträdande rektor som i sin tur rapporterar till huvudmannen. Majoriteten uppger att rutinen fungerar bra men att kompetensutveckling behövs exempelvis genom genomgång av rutiner vid terminsstart.

Klagomål

Cirka 60 procent av de svarande uppger att de bara delvis eller inte alls upplever att alla på skolan känner till rutiner, riktlinjer och lagar kring hur man ska hantera klagomål. Majoriteten uppger att det är svårt att definiera ett klagomål, vilka klagomål som behöver djupare utredning och vilka som beror på missförstånd.

Söderfjärdsskolan

Orosanmälan

75 procent av de svarande på Söderfjärdsskolan skola uppger att de bara delvis eller inte alls upplever att alla på skolan känner till och kan följa lagar, regler och riktlinjer kring orosanmälan. Respondenterna upplever ett mindre gott samarbete med socialtjänsten där framför allt återkopplingen upplevs som bristfällig. Kompetensutveckling inom orosanmälan efterfrågas, främst kring rutiner, dokumentation och återkoppling.

Polisanmälan

Ingen av de svarande på Söderfjärdsskolan upplever att alla på skolan känner till och kan följa lagar, regler och riktlinjer kring polisanmälan. Några uppger att skolans rektor gör polisanmälan och kontaktar vårdnadshavare, men flera är osäkra kring rutinen.

Kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Fem av åtta svarande uppger att de delvis eller inte alls upplever att alla på skolan känner till och kan följa lagar, regler och riktlinjer kring kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Majoriteten av de svarande uppger att de själva tar kontakt med skolans trygghetsteam när en kränkning har uppstått. Majoriteten anser att det finns ett behov av kompetensutveckling för att säkerställa rutiner, få en samsyn om vad en kränkning är samt utveckla genusperspektivet.

Klagomål

Ingen av de svarande uppger att de upplever att alla på skolan känner till rutiner, riktlinjer och lagar kring hur man ska hantera klagomål. De svarande uppger att kompetensutveckling behövs framför allt för att tydliggöra rutinen kring klagomålshantering.

Kronängsskolan

På grund av låg svarsfrekvens (totalt 5 svarande = 38 %) är det inte möjligt att dra några direkta slutsatser av resultaten.

Orosanmälan

En av fem svarande uppger att alla på skolan känner till och kan följa lagar, regler och riktlinjer kring orosanmälan. Respondenterna upplever ett mindre gott samarbete med socialtjänsten där framför allt återkopplingen upplevs som bristfällig. Kompetensutveckling efterfrågas inom lagstiftning kring orosanmälan samt rutiner.

Polisanmälan

Två av fem av de svarande på Kronängsskolan upplever att alla på skolan känner till och kan följa lagar, regler och riktlinjer kring polisanmälan. Alla uppger att skolans rektor gör polisanmälan och kontaktar vårdnadshavare, men flera är osäkra kring rutinen.

Kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Alla svarande uppger att de delvis upplever att alla på skolan känner till och kan följa lagar, regler och riktlinjer kring kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Händelser följs upp i trygghetsteamet eller via elevens mentor. En av de svarande uppger att det behövs kompetensutveckling inom området främst för att säkerställa att nyanställda får del av rutiner.

Klagomål

Ingen av de svarande uppger att de upplever att alla på skolan känner till rutiner, riktlinjer och lagar kring hur man ska hantera klagomål. De svarande uppger att kompetensutveckling behövs framför allt för att tydliggöra rutinen kring klagomålshantering.

Vaxö/Rindö

På grund av låg svarsfrekvens (totalt 3 svarande = 33 %) är det inte möjligt att dra några direkta slutsatser av resultaten.

Orosanmälan

En av tre svarande upplever att alla på skolan helt känner till och kan följa lagar, regler och riktlinjer kring orosanmälan. Samarbetet med socialtjänsten upplevs som blandat men med brist på återkoppling. Kompetensutveckling behövs om alla på skolan ska vara insatta i rutiner och lagstiftning.

Polisanmälan

Alla svarande uppger att de delvis upplever att alla på skolan känner till och kan följa lagar, regler och riktlinjer kring polisanmälan.

Kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Alla svarande uppger att de delvis upplever att alla på skolan känner till och kan följa lagar, regler och riktlinjer kring kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Dokumentationen upplevs som bristfällig och det finns en risk att mindre kränkningar inte anmäls till huvudmannen. Kompetensutveckling behövs framför allt inom förebyggande arbete och för att säkerställa att alla har samma kunskaper.

Klagomål

Alla svarande uppger att de delvis upplever att alla på skolan känner till rutiner, riktlinjer och lagar kring hur man ska hantera klagomål. Kompetensutveckling behövs för att påminna om rutiner samt säkerställa samsyn om vad som är ett klagomål.

Resultatanalys av trygghetsenkäter och brukarundersökningar

Fokus i analysen har varit på trygghet, kränkningar, kommunikation, och särskilt stöd

Skolinspektionens skolenkät VT21 jmf med HT 18 och VT 16

Resarö skola jämförs med samtliga kommunala skolor i Vaxholms och samtliga deltagande skolenheter för insamlingsgången VT2021 (3206 skolor i Sverige)

Diagram över indexvärden (0–10). Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning.

Beräkning av medelvärden och index

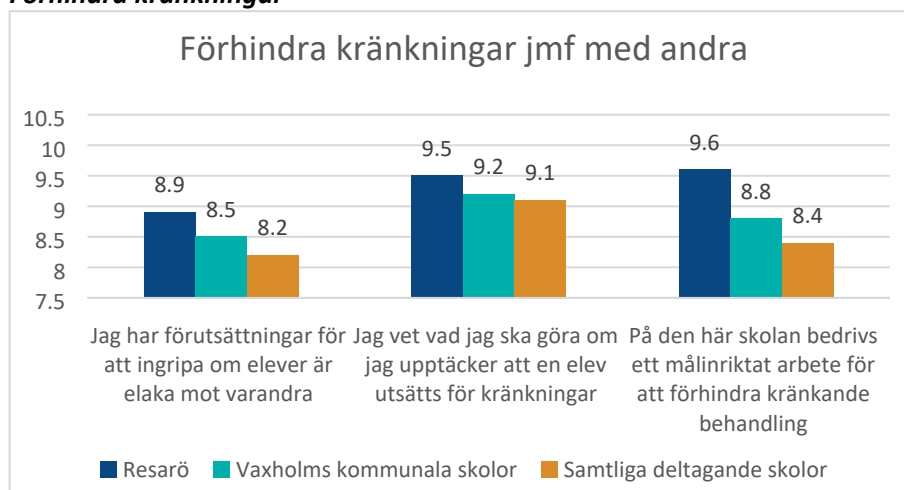
Vid beräkning av medelvärden och index ges svarsalternativen nedanstående värden. Värdena summeras och delas sedan på antalet svarande. Indexvärdet är ett sammantaget medelvärde för två till tre påståenden inom samma frågeområde.

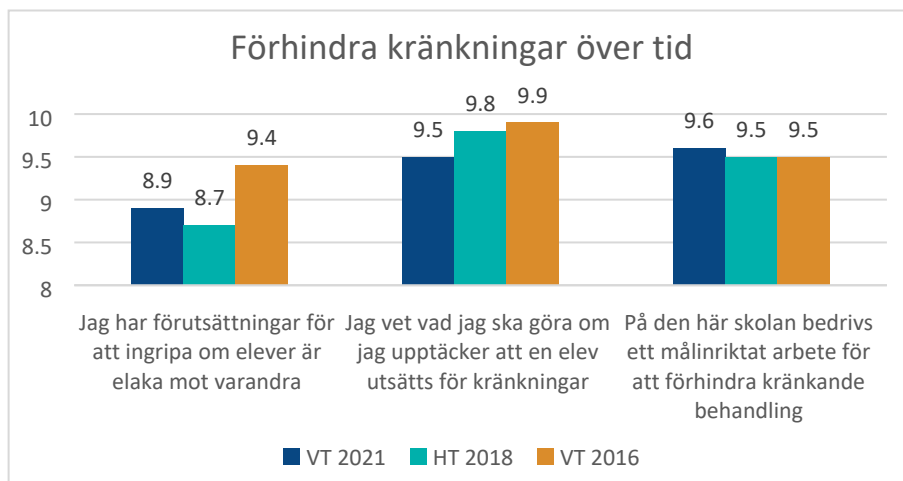
- Stämmer helt och hållet = 10
- Stämmer ganska bra = 6,67
- Stämmer ganska dåligt = 3,33
- Stämmer inte alls = 0
- (Vet ej exkluderas från beräkningen)

Personalenkät

(Svarsfrekvens Resarö skola 2021: 27/31 = 87 %)

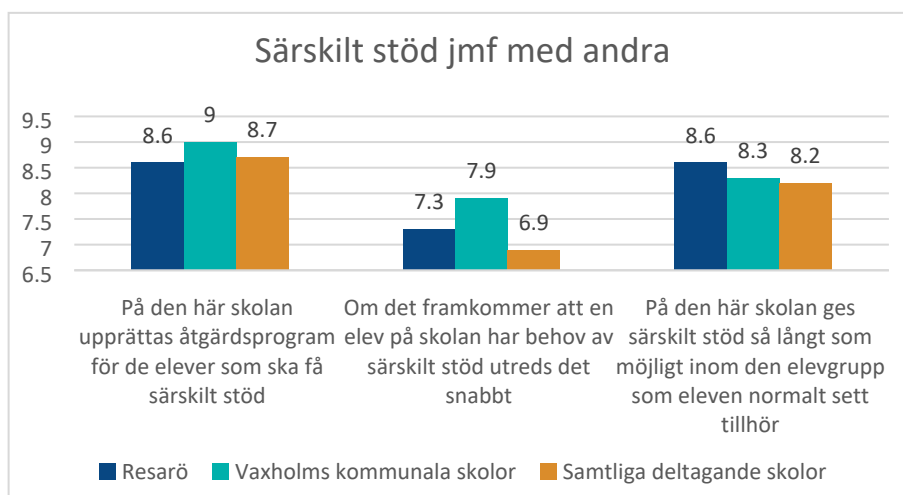
Förhindra kränkningar

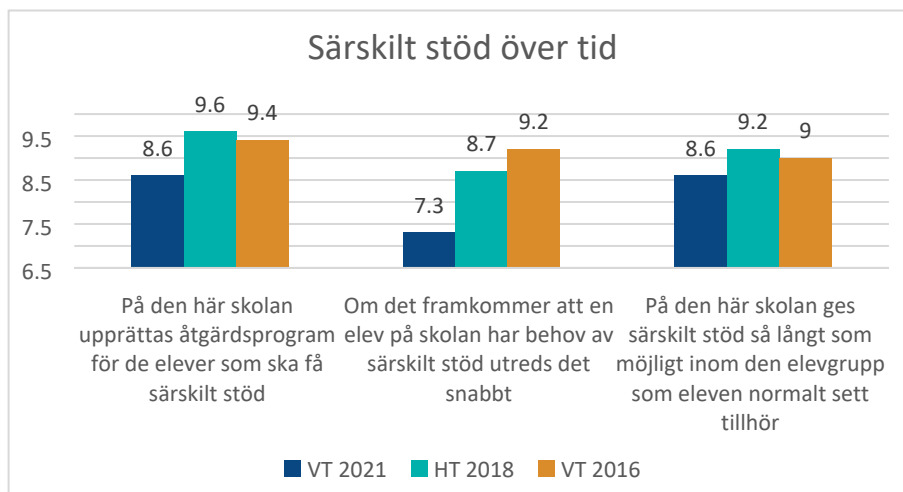

Det positiva utfallet för personalen inom området "Förhindra kränkningar" är högre än snittet för samtliga kommunala skolor i Vaxholm samt samtliga deltagande skolor. Det har försämrats något över tid, men ligger fortfarande högt.

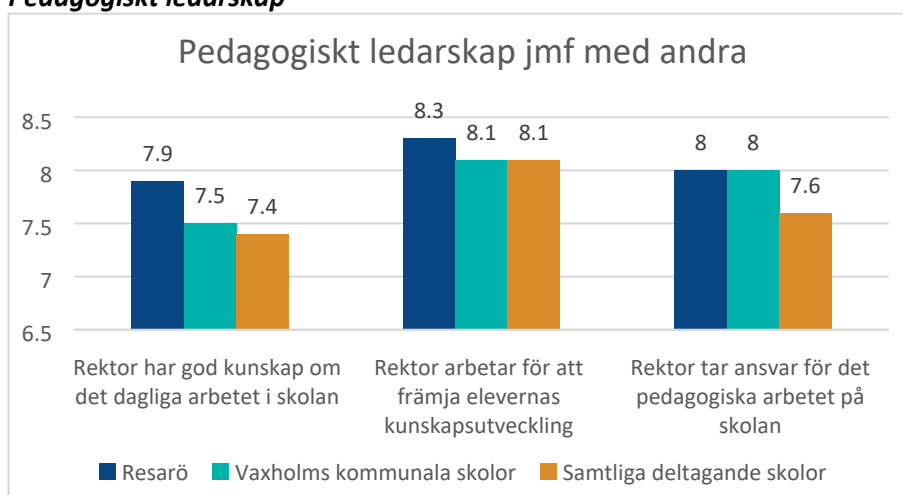
Särskilt stöd

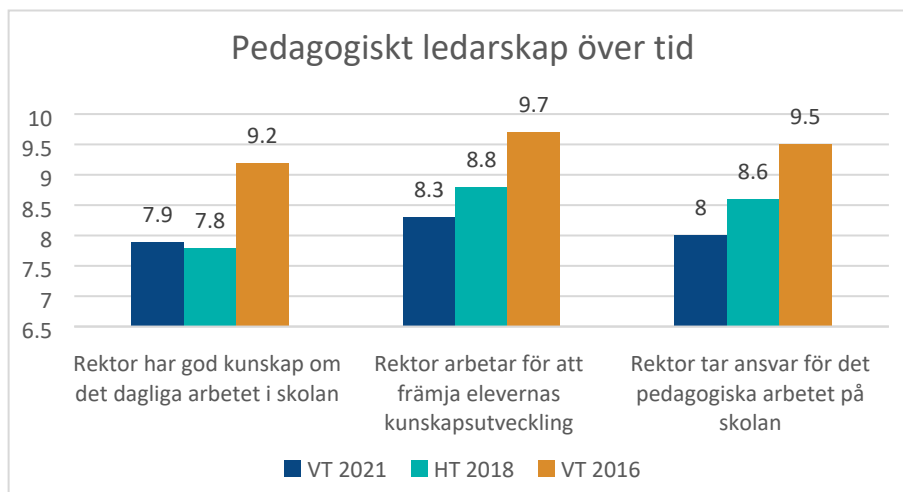

Det positiva utfallet för personalen inom området "Särskilt stöd" ligger på jämförbara nivåer med snittet för samtliga kommunala skolor i Vaxholm och högre än samtliga deltagande skolor. Det är en något lägre utfall på "Om det framkommer att en elev på skolan har ett behov av särskilt stöd utreds det snabbt". Utfallen för samtliga frågor har försämrats de senaste fem åren.

Pedagogiskt ledarskap

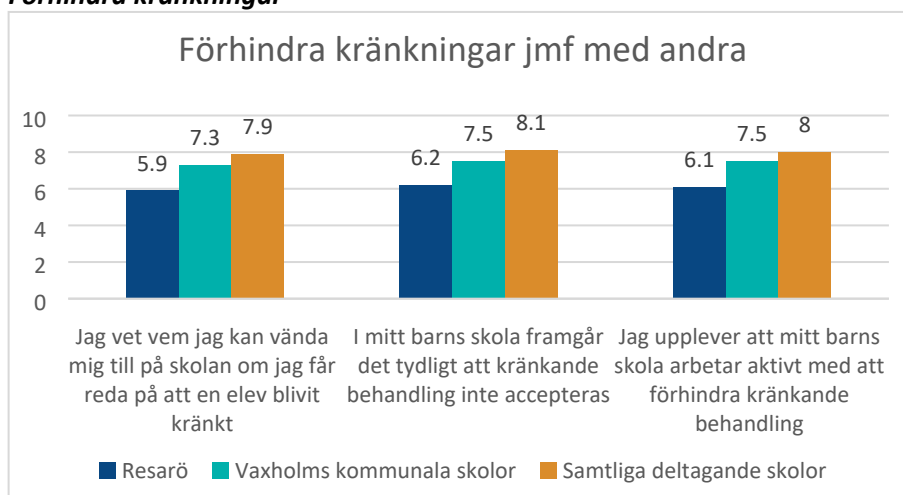

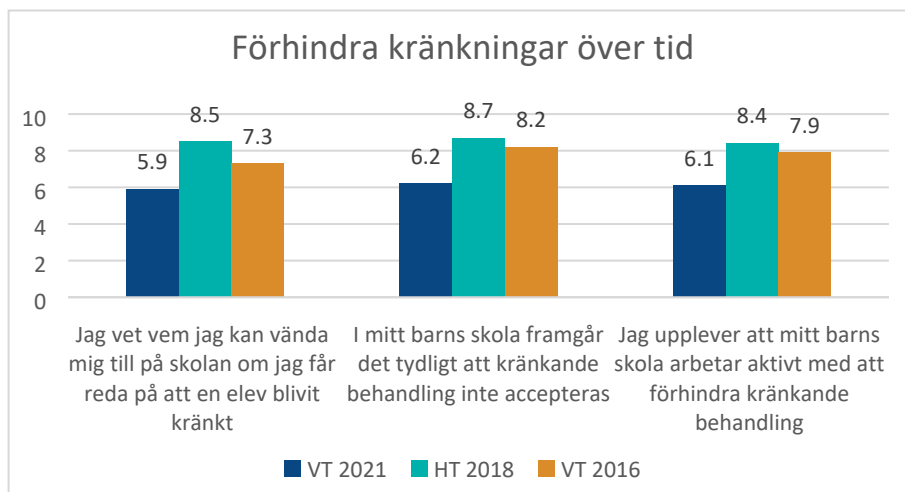
Det positiva utfallet för personalen inom området "Pedagogiskt ledarskap" är högre än snittet för samtliga kommunala skolor i Vaxholm samt samtliga deltagande skolor. Utfallet har dock försämrats de senaste fem åren.

Vårdnadshavarenkät –vårdnadshavare i förskoleklass

(Svarsfrekvens Resarö skola 2021: 23/66 = 35 %)

Förhindra kränkningar

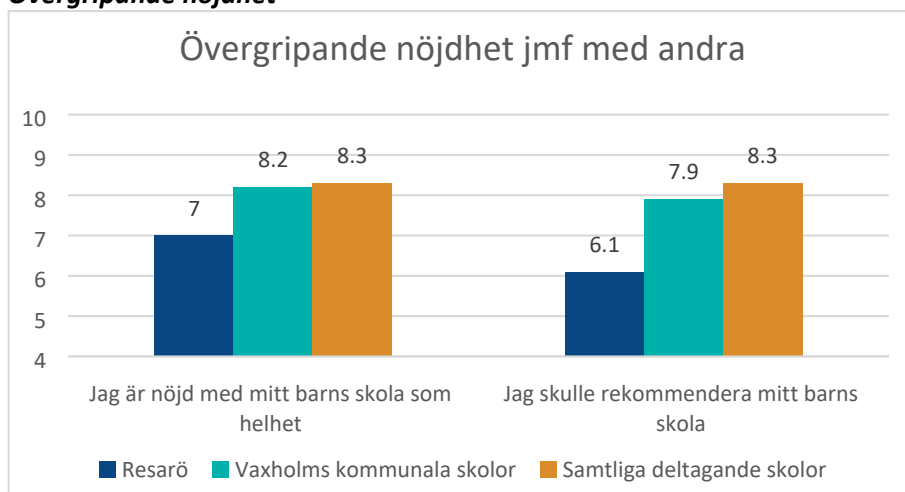

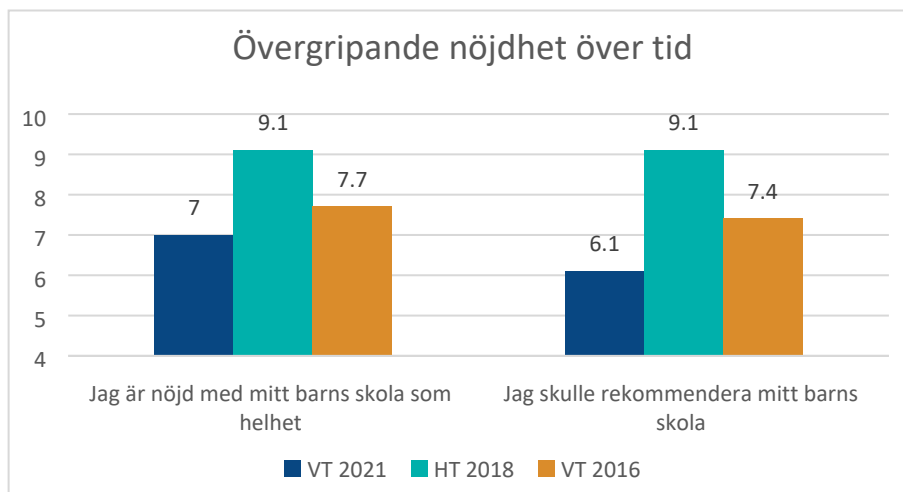

*2016 redovisades svaren för förskoleklass och grundskola gemensamt

Det positiva utfallet för vårdnadshavaren i förskoleklass inom området "Förhindra kränkningar" är lägre än snittet för samtliga kommunala skolor i Vaxholm samt samtliga deltagande skolor. Det har även försämrats över tid.

Övergripande nöjdhet

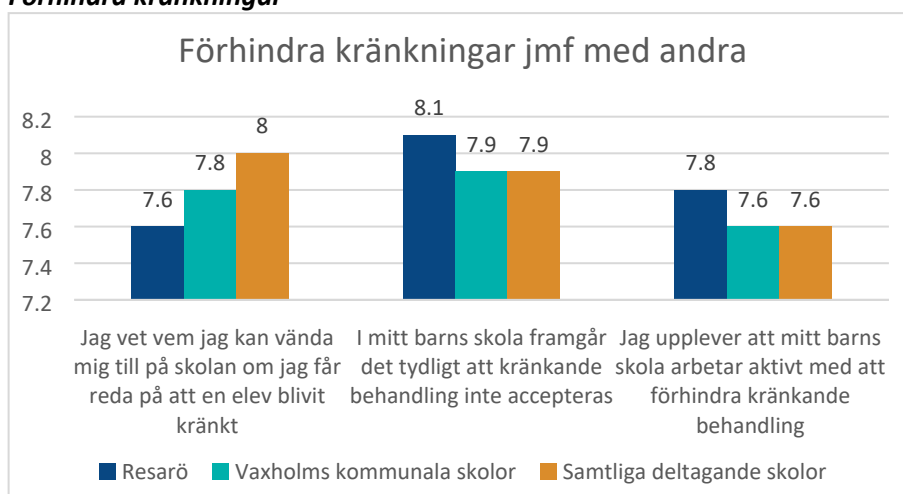
*2016 redovisades svaren för förskoleklass och grundskola gemensamt

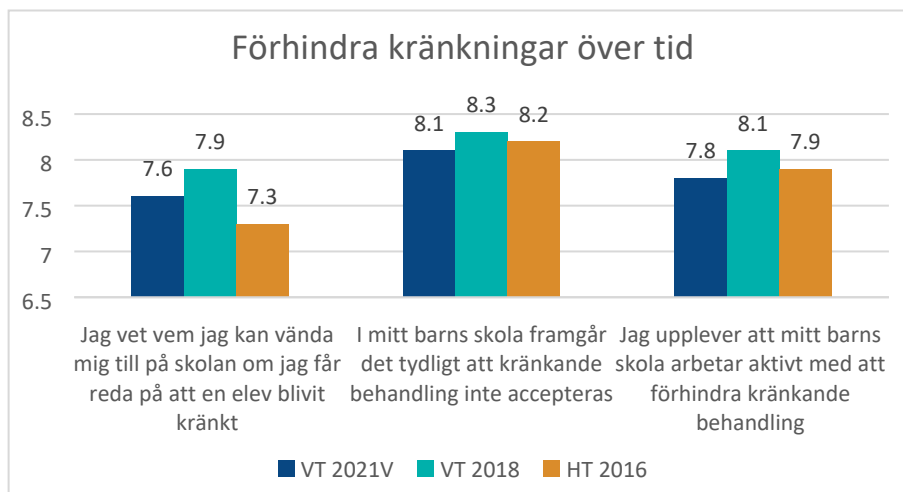
Det positiva utfallet för vårdnadshavaren i förskoleklass inom området "Övergripande nöjdhet" är lägre än snittet för samtliga kommunala skolor i Vaxholm och samtliga deltagande skolor. Det har även försämrats över tid trots en stor uppgång för tre år sedan. Utfallet på påståendet "Jag skulle rekommendera mitt barns skola" är lågt.

Vårdnadshavarenkät – samtliga vårdnadshavare i grundskolan

(Svarsfrekvens Resarö skola 2021: 146/348 = 42 %)

Förhindra kränkningar

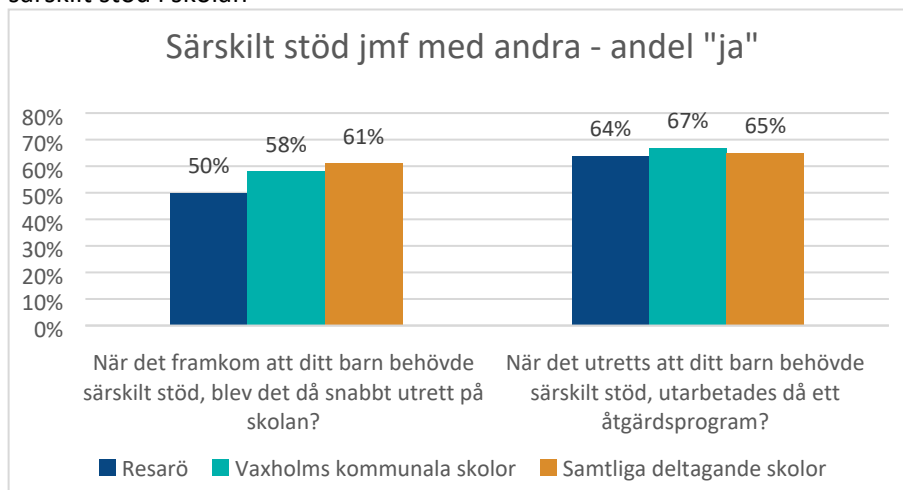

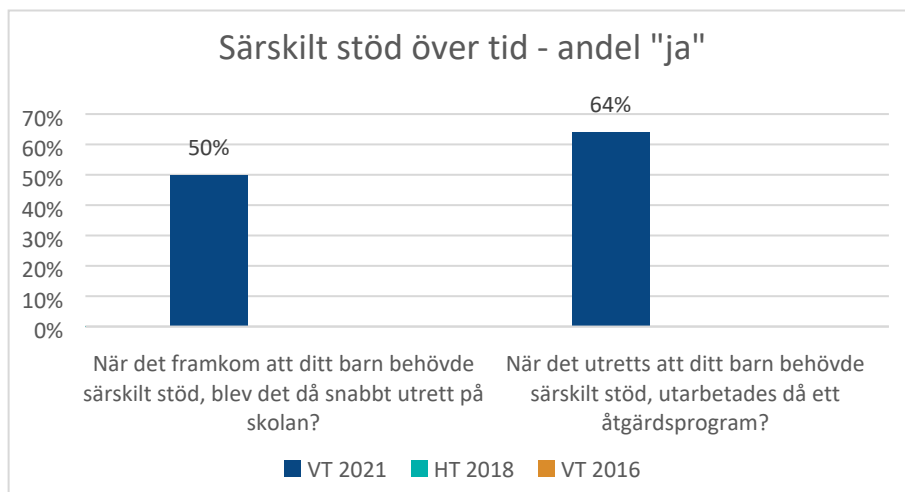

*2016 redovisades svaren för förskoleklass och grundskola gemensamt

Det positiva utfallet för vårdnadshavare i grundskolan inom området "Förhindra kränkningar" är högre än snittet för samtliga kommunala skolor i Vaxholm samt samtliga deltagande skolor för två av påståendena. Påståendet "Jag vet vem jag kan vända mig till.." är lågt och har försämrats över tiden. Det kan tyda på en brist i kommunikation såväl som i rutiner.

Särskilt stöd – nedan frågor ställda till de vårdnadshavare som svarat "ja" på frågan "får ditt barn särskilt stöd i skolan"

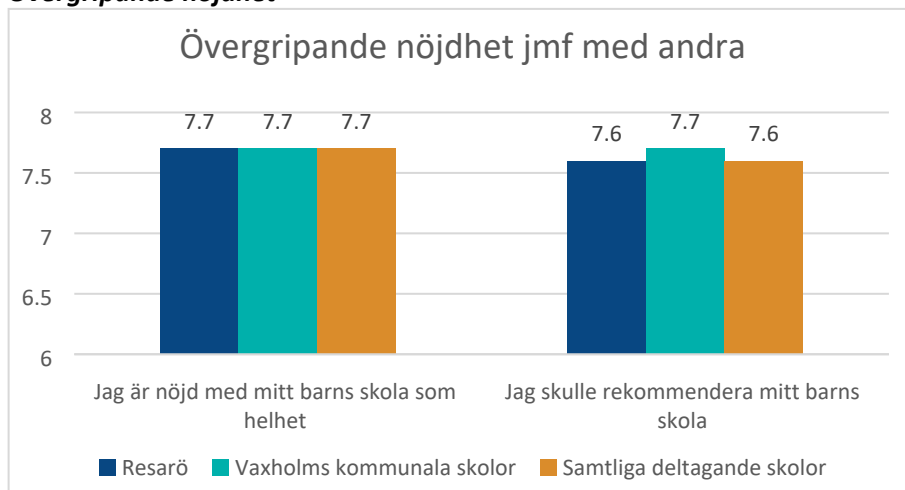

*2016 redovisades svaren för förskoleklass och grundskola gemensamt

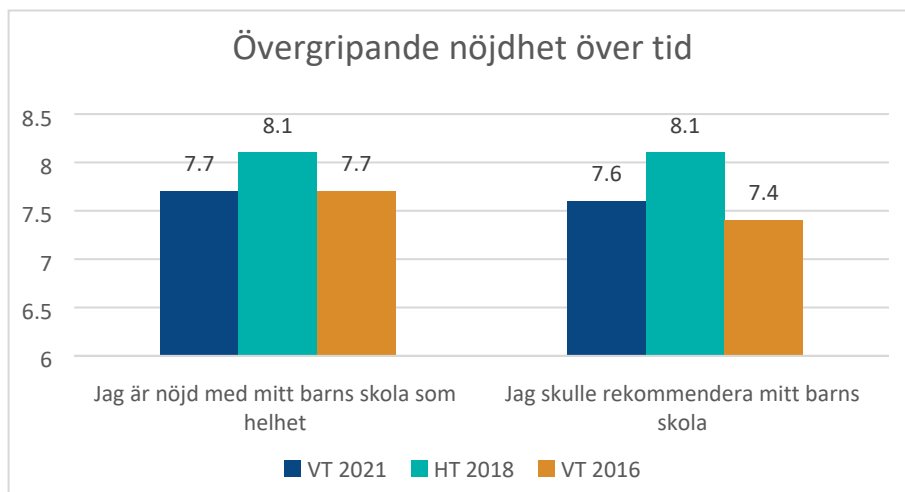
*Utfall saknas för 2018 och 2016 pga. för få svar.

På påståendet "När det framkom att ditt barn.." är det positiva utfallet för vårdnadshavare i grundskolan inom området "Särskilt stöd" betydligt lägre än snittet för samtliga kommunala skolor i Vaxholm och samtliga deltagande skolor. På påståendet "När det utretts att ditt barn.." är utfallet på samma nivå som samtliga kommunala skolor i Vaxholm och samtliga deltagande skolor.

Övergripande nöjdhet

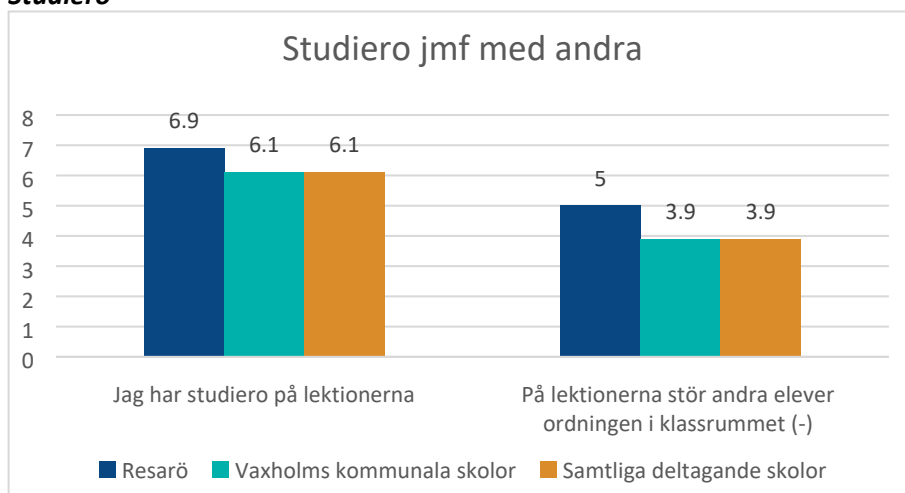
*2016 redovisades svaren för förskoleklass och grundskola gemensamt

Den övergripande nöjdheten för vårdnadshavare i grundskolan ligger på ungefär samma utfall både i jämförelse med andra och över tid.

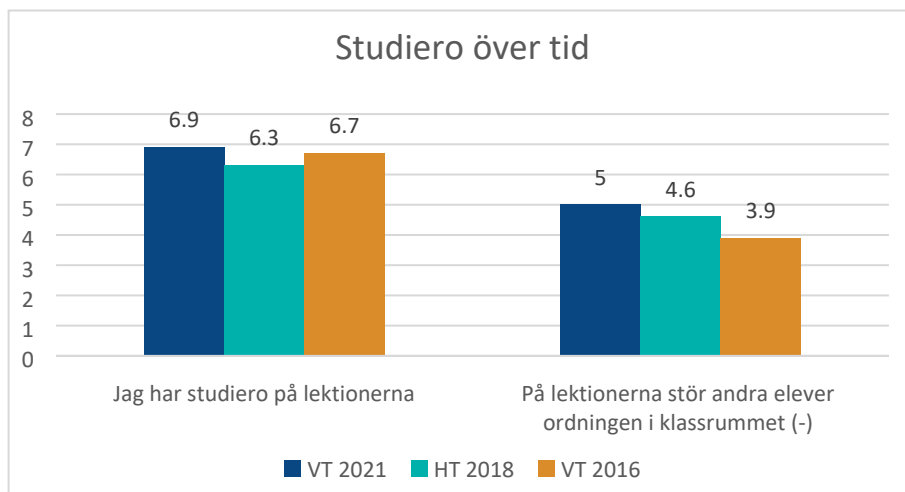
Elevenkät – elever åk 5

(Svarsfrekvens Resarö skola 2021: 58/58 = 100 %)

Studiero

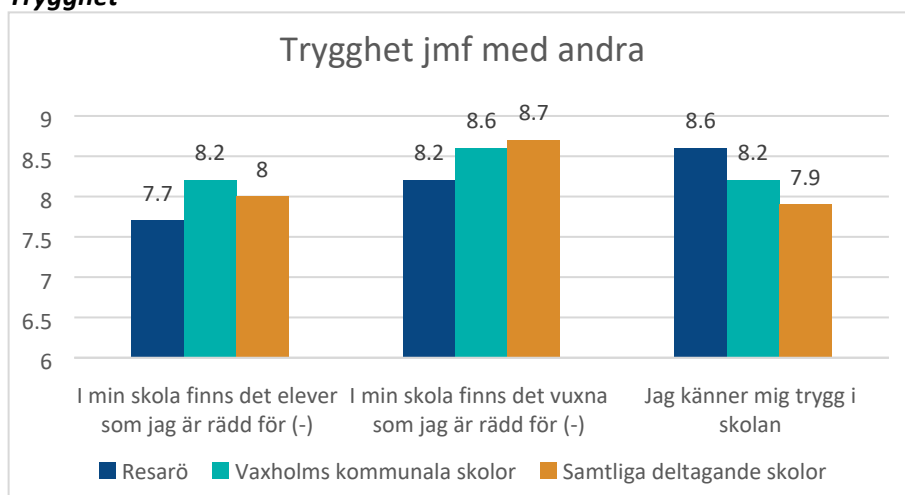
*Medelvärden för påståenden med ett (-) beräknas omvänt, d.v.s. ett högt medelvärde är att föredra framför ett lågt.

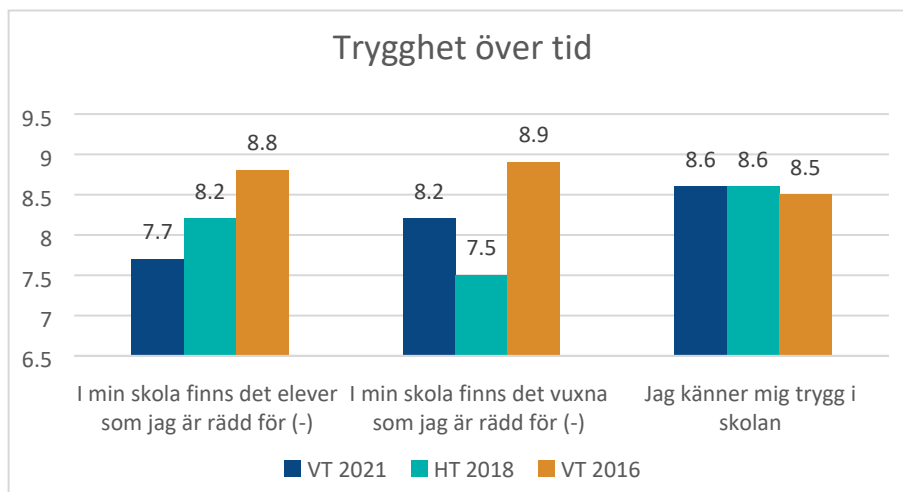
*Medelvärden för påståenden med ett (-) beräknas omvänt, d.v.s. ett högt medelvärde är att föredra framför ett lågt.

Eleverna på Resarö skola har ett högre utfall på frågor om studiero både jämfört med andra och över tid.

Trygghet

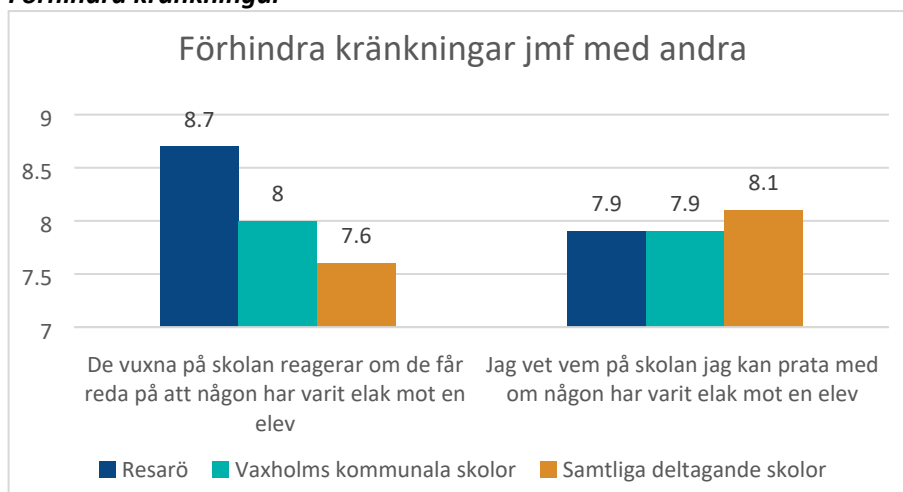
*Medelvärden för påståenden med ett (-) beräknas omvänt, d.v.s. ett högt medelvärde är att föredra framför ett lågt.

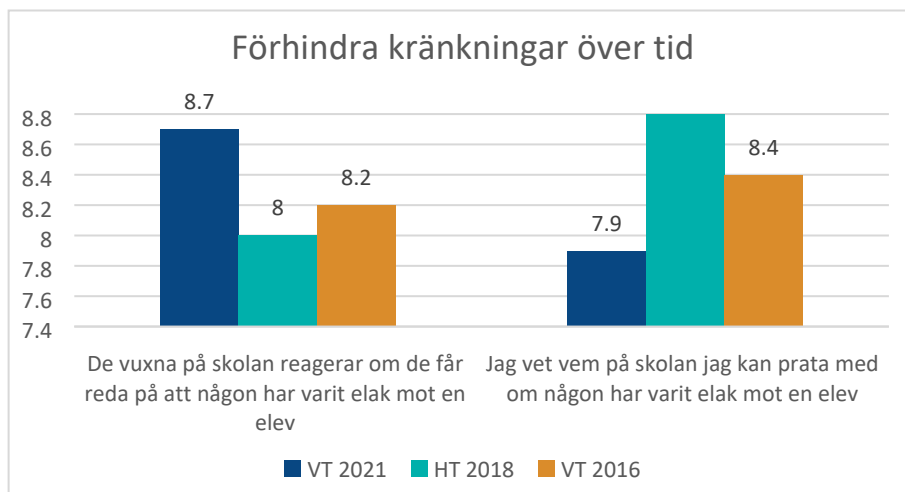

*Medelvärden för påståenden med ett (-) beräknas omvänt, d.v.s. ett högt medelvärde är att föredra framför ett lågt.

I en jämförelse med Vaxholms skolor totalt anger en högre andel elever på Resarö skola att det finns elever och vuxna som de är rädda för jämfört med samtliga kommunala skolor i Vaxholm och samtliga deltagande skolor. Omvänt gäller för påståendet "Jag känner mig trygg i skolan".

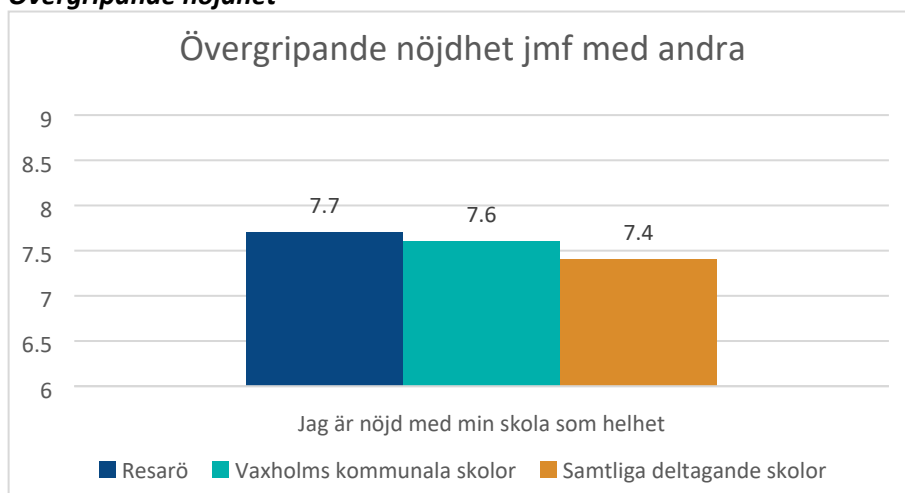
Förhindra kränkningar

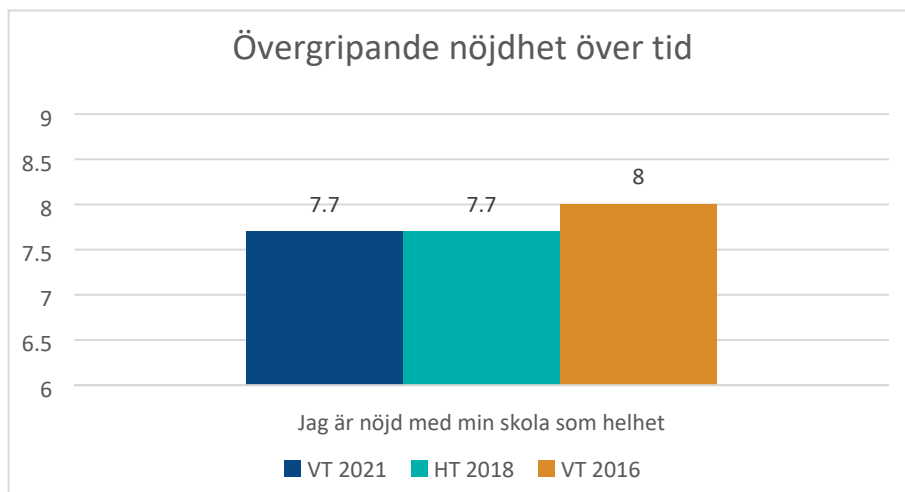

En högre andel elever på Resarö skola anger att "de vuxna på skolan reagerar.." jämfört med samtliga kommunala skolor i Vaxholm och samtliga deltagande skolor.

Övergripande nöjdhet

Den övergripande nöjdheten för eleverna ligger på ungefär samma utfall både i jämförelse med andra och över tid.

Vaxholms kommungemensamma trygghetsenkät, HT2020 Resarö skola jmf med samtliga skolor i kommunen.

Elever åk F-3

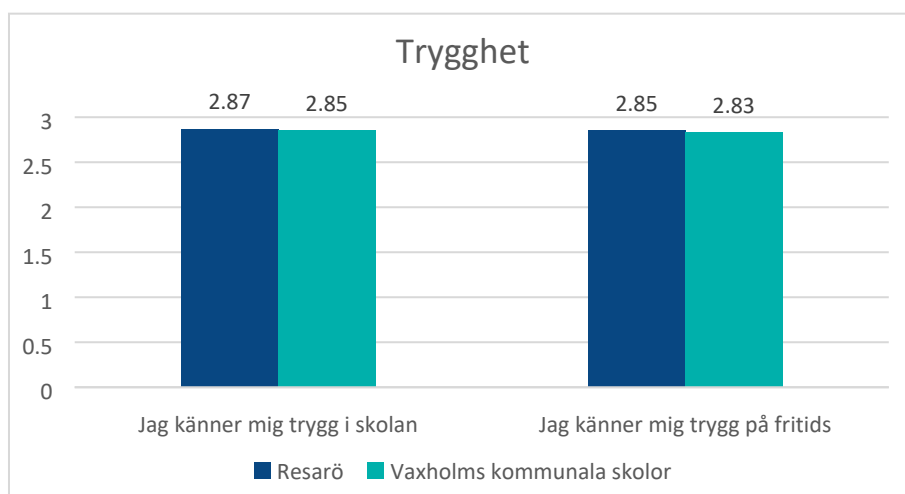
(Svarsfrekvens Resarö skola HT2020 Åk F-3 = 85 %)

Medelvärdet är beräknat på värdet för de olika påståendena. Skalan är mellan 1–3 där värdet 3 är högst.

3 = ja oftast

2 = Ibland

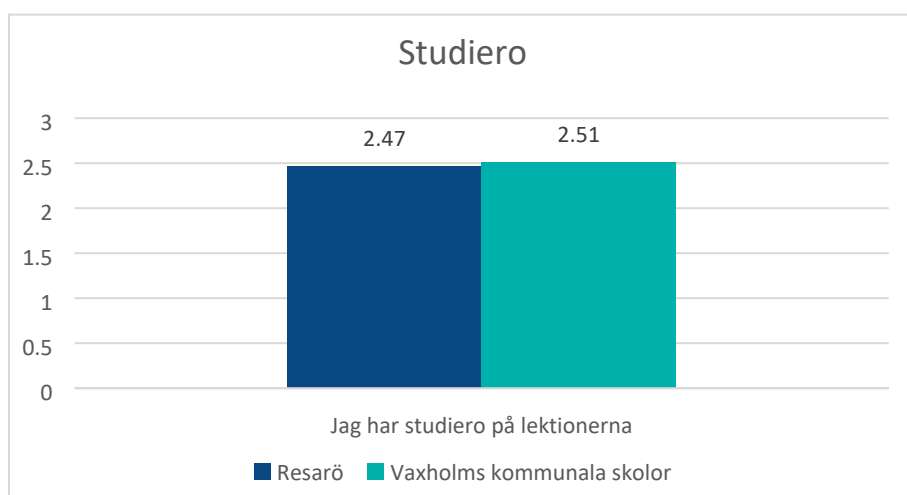
1 = nej, oftast inte

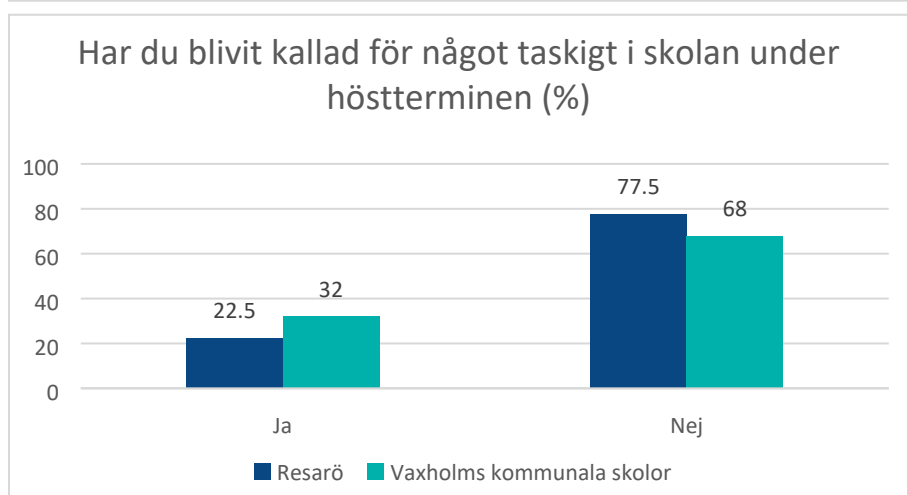
Trygghet F-3

Studiero F-3

Kränkningar F-3

Om ja, vem utsätter dig?

(kallad för något taskigt i skolan)

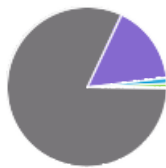

	Vaxholms stad F-3	Resarö F-3
Klasskompis	99 63.06%	39 81.25%
Annan elev	55 35.03%	9 18.75%
Lärare	0 0%	0 0%
Annan vuxen på skolan	3 1.91%	0 0%
Totalt	157	48

Om ja, var blir du utsatt? (kallad för något taskigt i skolan)	 Vaxholms stad F-3	 Resarö F-3
I klassrummet	25 9.62%	6 8.57%
I korridoren	20 7.69%	3 4.29%
På skolgården	119 45.77%	34 48.57%
I matsalen	16 6.15%	4 5.71%
I omklädningsrummet	11 4.23%	1 1.43%
På vägen till skolan	3 1.15%	1 1.43%
På sociala medier	5 1.92%	0 0%
På fritids	45 17.31%	16 22.86%
Annan plats	16 6.15%	5 7.14%
Totalt	157	48

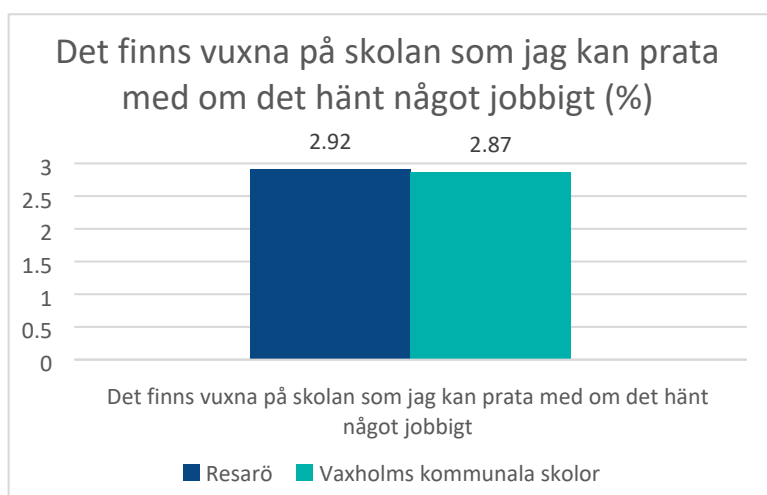
Har du blivit utsatt för något av detta under höstterminen? Du kan välja flera alternativ eller skriva ned ett eget.		
---	---	--

	Vaxholms stad F-3	Resarö F-3
Knuffad	107 14.84%	37 13.36%
Skojbråk	79 10.96%	26 9.39%
Slagen	90 12.48%	31 11.19%
Sparkad	77 10.68%	17 6.14%
Stryptag	18 2.50%	2 0.72%
Upptryckt mot en vägg	23 3.19%	5 1.81%
Tafsad på	46 6.38%	18 6.50%
Annat	27 3.74%	10 3.61%
Har inte blivit utsatt	254 35.23%	131 47.29%
Totalt	467	206

Om ja, vem utsätter dig? (fysisk kränkning)	Vaxholms stad F-3	Resarö F-3
		
	Vaxholms stad F-3	Resarö F-3
Klasskompis	152 71.70%	62 81.58%
Annan elev	57 26.89%	12 15.79%
Lärare	2 0.94%	1 1.32%
Annan vuxen på skolan	1 0.47%	1 1.32%
Totalt	212	76

Om ja, var blir du utsatt? (fysisk kränkning)	 Vaxholms stad F-3	 Resarö F-3
I klassrummet	21 6.44%	6 5.66%
I korridoren	23 7.06%	4 3.77%
På skolgården	174 53.37%	62 58.49%
I matsalen	15 4.60%	6 5.66%
I omklädningsrummet	12 3.68%	0 0%
På vägen till skolan	5 1.53%	1 0.94%
På sociala medier	4 1.23%	1 0.94%
På fritids	58 17.79%	23 21.70%
Annan plats	14 4.29%	3 2.83%
Totalt	212	76

Sammanfattning HT 2020

Medelvärde för trygghet är något högre på Resarö än sammanslaget i staden, både i skolan och på fritids. Studieron ligger marginellt lägre än sammanslaget.

En lägre andel elever på Resarö skola än övriga skolor i staden anger att de blivit kallade för något taskigt eller utsatts fysiskt. Majoriteten av de som blir utsatta blir det på skolgården eller på fritids. Samma platser återfinns även på övriga skolor i staden. En elev uppgav att hen blivit fysiskt kränkt av en lärare och en elev uppgav att hen blivit fysiskt kränkt av en annan vuxen på skolan.

Något fler elever på Resarö skola än totalt i staden uppger att det finns vuxna på skolan som de kan prata med.

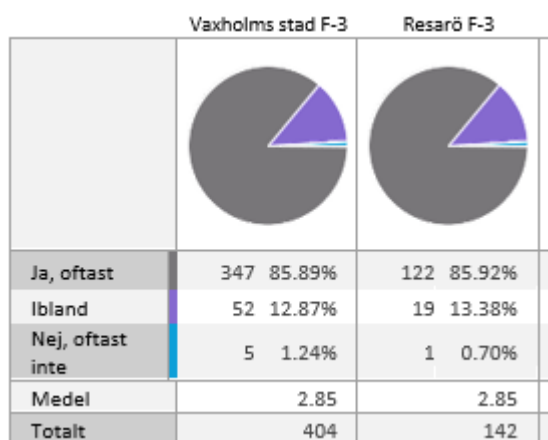
Sammanfattning F-3 HT21

Trygghetsenkätens resultat för höstterminen 2021 visar följande resultat. Svarsfrekvensen var 94%.

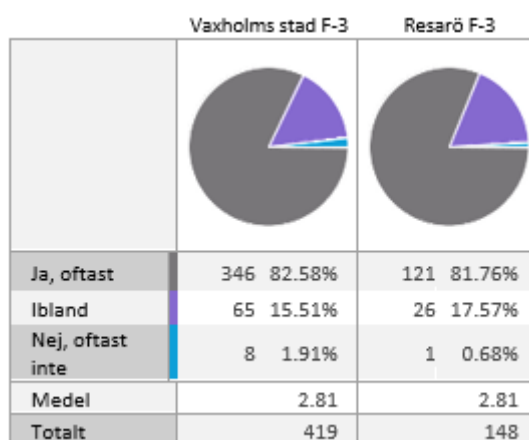
Trygghet HT 2021

Tryggheten på fritids på Resarö ligger kvar på samma nivå som föregående år. Känslan av trygghet i dessa årskurser i skolan har sjunkit både för kommunen som helhet och för Resarö skola. Resarö skola ligger på samma genomsnitt som kommunen, 2,81, vilket fortfarande är ett mycket högt genomsnitt.

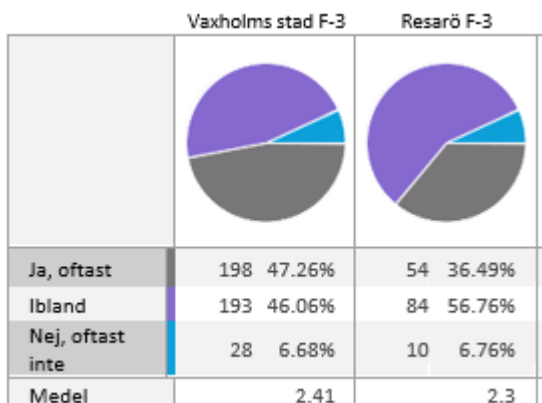
Trygghet fritids

Trygghet skola

Studiero HT 2021

Även studieron har sjunkit något i kommunen som helhet (2,41). Resarö skola ligger på 2.3 i medelvärde, vilket indikerar att det är ett område skolan behöver se över.

Kränkningar F-3 HT2021

	Vaxholms stad F-3	Resarö F-3
Ja	107 25.54%	41 27.70%
Nej	312 74.46%	107 72.30%
Totalt	419	148

På frågan om eleverna blivit kallade något taskigt i skolan under höstterminen visar Resarö skolas svar på en positiv trend. Det är ca 5% mindre som uppgett att de blivit utsatta för taskiga kommentarer, en trend som är genomgående i kommunen. På frågorna om vem som utsätter och var är svaren snarlika föregående år.

Det finns vuxna på skolan som jag kan prata med om det hänt något jobbigt. HT2021

	Vaxholms stad F-3	Resarö F-3
Ja, oftast	356 84.96%	120 81.08%
Ibland	58 13.84%	26 17.57%
Nej, oftast inte	5 1.19%	2 1.35%
Medel	2.84	2.8
Totalt	419	148

Det finns vuxna på skolan som jag kan prata med om det hänt något jobbigt har sjunkit något i kommunen som helhet (2,84) och på Resarö skola. Även här är det dock väldigt bra resultat generellt sett.

Sammanfattningsvis har endast mindre förändringar skett avseende F-3. Generellt sett är det ett mycket bra resultat för skolan och kommunen.

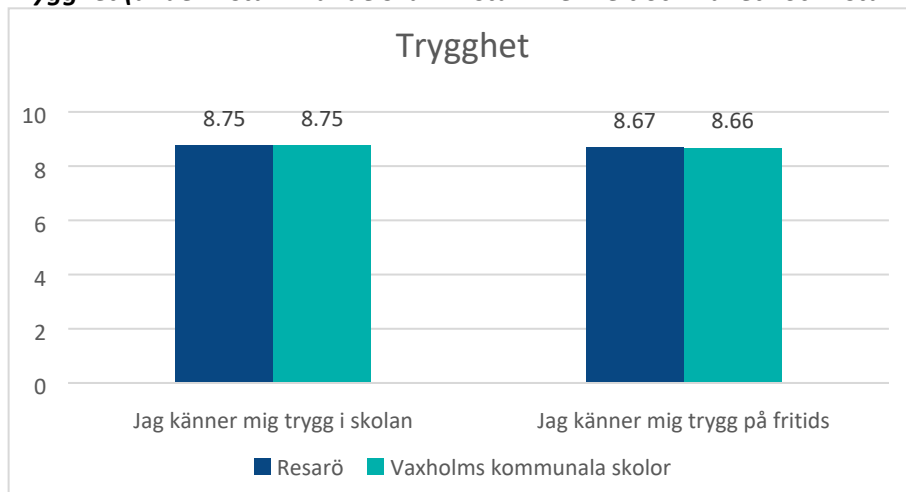
Trygghetsenkät Elever åk 4-6 HT 2020

(Svarsfrekvens Resarö skola 2020 Åk 4-6 = 93 %)

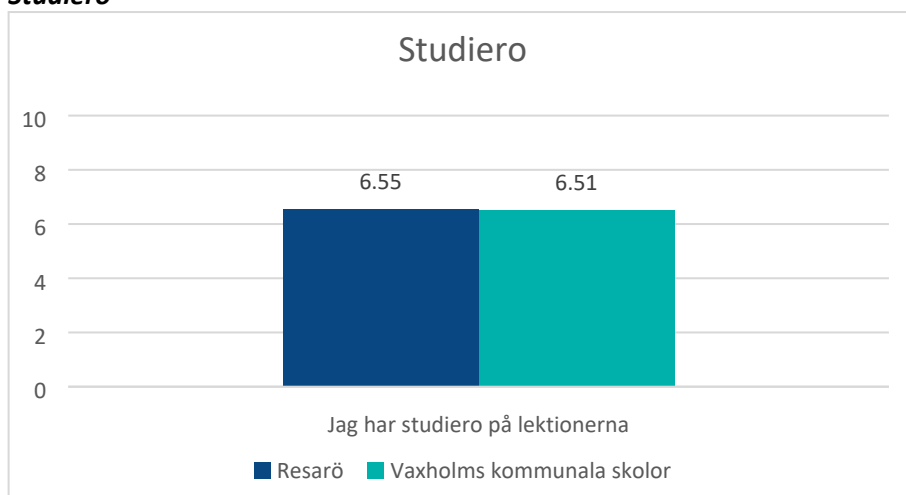
Medelvärdet är beräknat på värdet för de olika påståendena. Skalan är mellan 0–10 där värdet 10 är högst.

Trygghet (andel instämmande svar = "stämmer helt och hållet" och "stämmer bra")

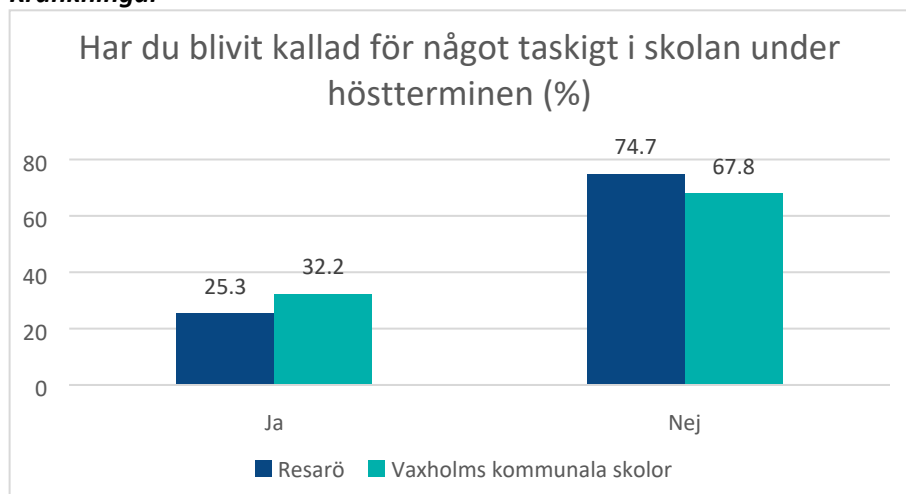

Studiero

Kränkningar

Om ja, vem utsätter dig? (kallad för något taskigt i skolan)	Vaxholms stad 4-6	Resarö 4-6
Klasskompis	104 77.61%	27 71.05%
Annan elev	30 22.39%	11 28.95%
Lärare	0 0%	0 0%
Annan vuxen på skolan	0 0%	0 0%
Totalt	134	38

Om ja, var blir du utsatt? (kallad för något taskigt i skolan)	Vaxholms stad 4-6	Resarö 4-6
I klassrummet	35 14.52%	10 16.95%

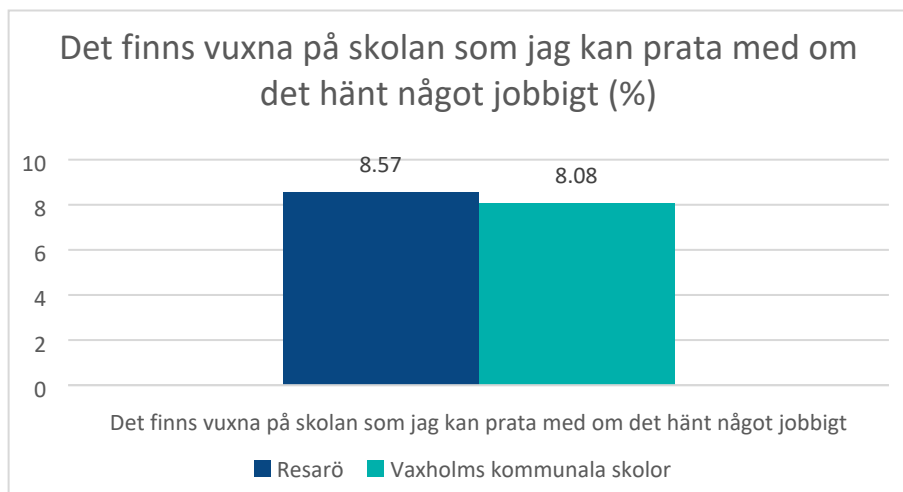
I korridoren	41 17.01%	7 11.86%
På skolgården	86 35.68%	28 47.46%
I matsalen	11 4.56%	1 1.69%
I omklädningsrummet	21 8.71%	3 5.08%
På vägen till skolan	2 0.83%	0 0%
På sociala medier	9 3.73%	2 3.39%
På fritids	8 3.32%	3 5.08%
Annan plats	28 11.62%	5 8.47%
Totalt	132	38

Har du blivit utsatt för något av detta under höstterminen? Du kan välja flera alternativ eller skriva ned eget.		
	Vaxholms stad 4-6	Resarö 4-6
Knuffad	87 14.33%	28 14.21%
Skojbråk	154 25.37%	54 27.41%
Slagen	48 7.91%	12 6.09%
Sparkad	56 9.23%	11 5.58%
Stryptag	14 2.31%	5 2.54%
Upptryckt mot en vägg	9 1.48%	2 1.02%
Tafsad på	24 3.95%	11 5.58%
Annat	23 3.79%	9 4.57%
Har inte blivit utsatt	192 31.63%	65 32.99%
Totalt	412	146

Om ja, vem utsätter dig? (fysisk kränkning)		
	Vaxholms stad 4-6	Resarö 4-6
Klasskompis	174 81.31%	63 79.75%
Annan elev	38 17.76%	14 17.72%
Lärare	0 0%	0 0%
Annan vuxen på skolan	2 0.93%	2 2.53%
Totalt	214	79

Om ja, var blir du utsatt? (fysisk kränkning)		
	Vaxholms stad 4-6	Resarö 4-6
I klassrummet	39 11.34%	17 15.60%
I korridoren	79 22.97%	26 23.85%
På skolgården	150 43.60%	50 45.87%
I matsalen	12 3.49%	0 0%
I omklädningsrummet	20 5.81%	5 4.59%
På vägen till skolan	3 0.87%	1 0.92%
På sociala medier	4 1.16%	1 0.92%
På fritids	7 2.03%	3 2.75%
Annan plats	30 8.72%	6 5.50%
Totalt	214	79

Medelvärdet för trygghet är på samma nivå för på Resarö som sammanslaget i staden, både i skolan och på fritids. Studieron är marginellt högre än sammanslaget.

En lägre andel elever på Resarö skola än övriga skolor i staden anger att de blivit kallade för något taskigt eller utsatts fysiskt. Majoriteten av de som blir utsatta blir det på skolgården eller i korridoren. Samma platser återfinns även på övriga skolor i staden. Två elever uppgav att de blivit fysiskt kränkta av en vuxen på skolan (ej lärare).

Fler elever på Resarö skola uppgav att det finns vuxna på skolan som de kan prata med.

Sammanfattning Trygghetsenkäten HT2021 elever åk 4-6

Svarsfrekvens på 94% ligger i paritet med fjolårets svarsfrekvens.

Trygghet HT 2021

Tryggt fritids

Trygg skola

	Vaxholms stad åk 4-6		Resarö åk 4-6			Vaxholms stad åk 4-6		Resarö åk 4-6	
									
Stämmer helt och hållet	46	70.77%	4	44.44%	Stämmer helt och hållet	243	56.51%	112	66.27%
Stämmer bra	13	20.0%	2	22.22%	Stämmer bra	153	35.58%	51	30.18%
Stämmer dåligt	4	6.15%	3	33.33%	Stämmer dåligt	8	1.86%	0	0%
Stämmer inte alls	0	0%	0	0%	Stämmer inte alls	3	0.70%	0	0%
Vet inte	2	3.08%	0	0%	Vet inte	23	5.35%	6	3.55%
Medel	8.89		7.04		Medel	8.54		8.96	
Totalt	65		9		Totalt	430		169	

Den övergripande tryggheten på kommunens fritids har ökat något, däremot har elevernas upplevelse av trygghet på Resarö skolas fritids sjunkit markant från 8.67 till 7,04.

Glädjande nog har tryggheten i skolan som helhet ökat. Där ligger Resarö skola högst i kommunen med 8,96 av 10.00.

Studiero HT2021

	Vaxholms stad åk 4-6	Resarö åk 4-6
Stämmer helt och hållet	79 18.37%	40 23.67%
Stämmer bra	220 51.16%	79 46.75%
Stämmer dåligt	73 16.98%	34 20.12%
Stämmer inte alls	10 2.33%	1 0.59%
Vet inte	48 11.16%	15 8.88%
Medel	6.55	6.75
Totalt	430	169

Studieron i kommunen ligger kvar på i princip samma som föregående år. Däremot är det en liten ökning av upplevd studiero på Resarö skola.

Kränkningar HT2021

	Vaxholms stad åk 4-6	Resarö åk 4-6
Ja	130 30.23%	38 22.49%
Nej	300 69.77%	131 77.51%
Totalt	430	169

På frågan om eleven har blivit kallad för något taskigt i skolan under höstterminen så är resultaten för kommun och Resarö skola i princip oförändrade.

Det finns vuxna på skolan som jag kan prata med om det hänt något jobbigt. HT2021

	Vaxholms stad åk 4-6	Resarö åk 4-6
Stämmer helt och hållet	220 51.16%	101 59.76%
Stämmer bra	149 34.65%	56 33.14%
Stämmer dåligt	16 3.72%	3 1.78%
Stämmer inte alls	9 2.09%	3 1.78%
Vet inte	36 8.37%	6 3.55%
Medel	8.24	8.55
Totalt	430	169

Det finns vuxna på skolan som jag kan prata med om det hänt något jobbigt ligger kvar på en stabilt hög nivå både i kommunen och på Resarö skola.

Djupintervjuer genomförd av central specialpedagog med representanter för Resarö skola

Som en del av den strukturella utredningen genomförde den centrala specialpedagogen vid terminsslutet en djupintervju med representanter för Resarö skola. Denna genomfördes i dialog för att få kännedom och kunskap om hur skolan arbetar kring följande frågeområden:

Pedagogiska utredningar och åtgärdsprogram samt underlag inför neuropsykiatriska utredningar.

Extra anpassningar

- Hur arbetar ni för att involverade lärare och övrig skolpersonal ska kunna samarbeta och överföra information kring arbetet med extra anpassningar och elevens utveckling?
- På vilket sätt informerar och samverkar ni med elever och vårdnadshavare kring arbetet med extra anpassningar?

Svar: Skolan har utökat arbetet med generella anpassningar. I alla klassrum finns fysiska, generella anpassningar såsom exempelvis timetimer, hörselkåpor och skärmar. Dessutom finns också strukturella anpassningar såsom exempelvis bildstöd. Behövs ytterligare anpassningar sker det i dialog med vårdnadshavare (det har oftast redan lyfts i utvecklingssamtal). Därefter konsulteras oftast specialläraren och så samlas hela arbetslaget och pratar igenom vilka anpassningar man ska prova. Vi provar alltid några i taget för att kunna utvärdera dem och bedöma om anpassningen ger eleven den önskade stöttnen i skolarbetet som avsetts. Utvärdering sker efter ca. tre veckor och alltid i samband med utvecklingssamtal. Fungerar det bra så fortsätter man, fungerar det inte så provar man andra anpassningar. De dokumenteras sedan i Unikum⁵ och på så vis kan vårdnadshavare få kännedom om dem även skriftligt. I Unikum blir det också synligt för alla lärare som är kopplade till berörd elev. Eftersom så många anpassningar är inom klassens/undervisningens ram så blir det inte så stort och annorlunda med extra anpassningar för eleven. En anpassning kan också innebära att en elev som har missat något moment i ett ämne får möjlighet att träffa undervisande lärare för att klara momentet, den typen av tillfällig anpassning behandlas och dokumenteras inte i samma utsträckning. Vid behov av anpassningar kring ex. fysisk sårbarhet sker ett tätt samarbete med vårdnadshavare och EHG ex. skolsköterska.

---

⁵ Numera vKlass

Det är mycket ovanligt att vårdnadshavare motsäger sig extra anpassning. Om så sker behöver pedagogerna beskriva vilken effekt de bedömer att anpassningarna kommer att ge och rådgör med vårdnadshavarna om vad de upplever inte skulle passa eleven och om de har några tankar om vilka anpassningar som skulle vara bättre. Om vårdnadshavare inte vill att några anpassningar genomförs, följer skolan vårdnadshavares önskemål men fortsätter dialogen med vårdnadshavare, så skola och hemmet följer barnets/elevens utveckling. De generella anpassningarna som skolan gör ger alla elever stöd i undervisningen då dessa är en naturlig del av undervisningssituationen.

Eleven görs delaktig i vilka anpassningar som kan bli aktuella direkt när läraren ser att ett behov finns. Detta kommuniceras också vid utvecklingssamtalet. Eleven har ofta en mycket god insikt i vad som är svårt och vilken hjälp de tror på. Lärarna och eleverna har ett tätt samarbete kring hur de ska gå vidare i elevens utveckling mot målen, dessa enskilda genomgångar mellan elev och lärare är en framgångsfaktor. Främst de äldre eleverna kan själva be om anpassningar de uppfattar skulle vara bra för dem. Om eleven inte vill ta emot föreslagen anpassning kan inte anpassningen genomföras eftersom effekten skulle utebli utan elevens medverkan. I sådana situationer får man tillsammans med eleven hitta en anpassning eller en lösning man är överens om. En del elever vill inte lämna klassrummet för specialundervisning, det respekteras. I dialog med eleven försöker lärarna/specialläraren hitta sätt att lösa specialundervisningen så att det känns ok för eleven, ex. genom att specialläraren arbetar i klassrummet. Specialläraren kan också kringgå elevens känsla av utpekande genom att ta med sig flera från klassen, vilka också är hjälpta av att arbeta tillsammans med speciallärare eller att eleven med hjälp av ett schema får bestämma när det skulle passa att själv kan gå till specialläraren istället för att bli hämtad. Specialundervisningen ska leda till att eleven känner sig delaktig, bekväm och motiverad.

Det är viktigt att även läraren tror på anpassningen, då brukar det fungera. Därmed bygger specialläraren på lärarens starka sidor och hittar anpassningar som passar dem. Det är viktigt att lärarna är delaktiga i anpassningarna och utvärderingen av dessa.

Pedagogiska utredningar

- Hur gör ni för att kartlägga elevens skolsituation på individ, grupp och skolnivå?
- Hur gör ni för att kartlägga elevens skolsituation ur ett pedagogiskt, socialt och fysiskt perspektiv?
- Hur samverkar ni med eleven och dess vårdnadshavare för att tillvarata deras kunskaper och erfarenheter av elevens skolsituation när den pedagogiska utredningen genomförs?
- Vem/vilka deltar i och ansvarar för genomförandet av pedagogiska utredningar?

Svar: *När varken generella eller specifika anpassningar leder eleven mot kunskapsmålen genomförs en pedagogisk utredning för att hitta vägar fram. Detta gäller även när åtgärdsprogram ska upprättas och vid externa utredningar då dessa ofta kräver en pedagogisk utredning. Skolan arbetar utifrån en egen mall med hjälpfrågor (i väntan på en kammungemensam mall). Pedagogerna har god kännedom av eleverna och är högst delaktiga vid kartläggningen. För att få en så komplett bild som möjligt av eleven arbetar läraren och specialläraren tillsammans. I vissa fall lyfts frågan om andra professioner kan vara behjälpliga och göra ex. observationer. Även olika former av*

screeningmaterial kan vara till hjälp i kartläggningen. Lärarna uppmanas i samband med dessa utredningar att fundera kring olika upplägg av undervisningen och hur de fungerar för eleven både på gruppnivå och individnivå. Under tiden kan även specialläraren göra observationer som används som underlag i den pedagogiska utredningen. Den pedagogiska utredning är ett levande dokument som uppdateras i samband med elevens utveckling. Viktigt är att involvera så många berörda pedagoger som möjligt ex. fritidspersonal och lärare i de praktiskt/estetiska ämnena för att få en bild av hela elevens lärmiljö. En pedagogisk utredning innebär ett omfattande arbete.

På gruppnivå görs intervjuer med läraren, fritids och resursen för att få en bredare överblick (specialläraren kan göra observationer men det blir endast ett stickprov och kan visa på tillfälligheter som normalt inte sker) kring hur gruppen agerar i olika situationer ex. vid förflyttningar, på fritids och vid friare aktiviteter, ex. hur barnen leker. Samtalen med läraren berör också hur eleven bemöts. Vid observationer kan mönster hittas i undervisningen, som till exempel om en elev får ovanligt mycket tillsägelse eller om andra elever skuldbelägger någon elev etc.

Ur ett pedagogiskt perspektiv är det kunskaper och screeningplaner som är i fokus. Om en elev enligt bedömningar inte är i fas med förväntad kunskapsnivå startar ett samarbete med eleven för att hitta vägar framåt. Screeningmaterial kan visa på sårbarhet men står dock inte själv som grund utan det bedöms sammanvägt med andra observationer i olika sammanhang, såsom pedagogiska observationer av läraren/lärarna.

Att utreda på organisationsnivå är den svåraste biten eftersom man själv är en del av den. Det kan resultera i torra fakta om hur stor skolan är, finns det grupprum med mera. Om en elev har exempelvis en fysisk funktionsvariation kan man vid kartläggning på organisationsnivå se på skolan ur det perspektivet. En annan del är att se hur läraren organiserar undervisningen, ex. om det är fyra lärare på tre klasser, hur ser klasser och undervisning ut och varför. Det är dock svårt att hitta rätt frågor, som man frågar får man svar. Det är därför viktigt är att vara självkritisk. Pedagogiskt upplägg kan vara känsligt att diskutera, viktigt att arbeta utifrån framgångsexempel och ge exempel på hur andra har gjort, det är därför viktigt att ringa in syftet och göra djupgående analyser. Resultatet kan leda till att lärare får handledningssamtal med speciallärare och skolpsykolog för att hitta lösningar.

Kring den sociala miljön kan skolkurator gå in och göra observationer och intervjuer med vårdnadshavare, elev och lärare. Om några elever ex. har svårt att följa regler kan man inom undervisningens ram öva lekar och regler och sedan går man ut och tränar på dem på rasten.

Fysisk lärmiljö kan handla om att undersöka om det finns möjlighet för eleverna att sitta avskilt. I ett närliggande grupprum under del av dag eller på en viss plats i klassrummet. Viktigt att hitta vägar framåt genom samtal med eleven, ex. var i klassrummet blir det bäst för dig att sitta? Blir din dag bättre genom att du börjar din dag i grupprummet med en klasskamrat och en lärare? Hur kan klassrummet möbleras för att fungera så bra som möjligt?

Samarbetet med vårdnadshavare är viktigt för att få en helhetsbild av eleven. Dessa samtal bygger på att skolan har berättat att de kommer att genomföra en pedagogisk utredning och en önskan om vårdnadshavarnas medverkan. Vårdnadshavarna informeras om att deras bild och tankar är viktiga

för att hitta framgångsfaktorer i skolan. Vårdnadshavarna kan vara behjälpliga genom att beskriva sitt barn. Deras medverkan kan genomföras på olika sätt, både fysiskt eller via telefon. En del föräldrar vill ha frågorna i förväg för att kunna förbereda sig. I ett fall önskade vårdnadshavarna som hade olika syn på sitt barns styrkor och sårbarhet att deras olika bilder av barnet skulle presenteras i den pedagogiska utredningen, vilket tillgodosågs. Viktigt är att föra ner elevens och vårdnadshavarnas ord så precist som möjligt, så att det inte uppstår felaktiga tolkningar. Vårdnadshavarnas beskrivning blir ofta lite mer känslös. Pedagogisk utredning kan också genomföras på vårdnadshavarnas initiativ till följd av att de vill genomföra en extern utredning. I de fallen kan vårdnadshavarna ibland ha uppfattat svårigheter innan skolan gjort det, såsom att barnet visar svårigheter i hemmet, men att detta inte blir lika tydligt i skolan då det inte är ovanligt att elever gör allt för att passa in.

- Hur arbetar ni när skola och hem har olika hypoteser om orsakerna till svårigheterna?

När skolan och hemmet har olika uppfattningar om orsaker till svårigheterna är det viktigt med dialog och tät kontakt mellan skolan och vårdnadshavare. Vid dessa möten försöker skolan att förmedla skolans bild av hur eleven är i skolan, och att vårdnadshavarna får förmedla sin syn. I ett fall hade vårdnadshavarna olika uppfattning om svårigheterna hos sitt barn, vilket medförde att det då blev svårt att framföra skolans syn på ett tydligt sätt. För att nå en så gemensam bild som möjligt krävs många samtal och beskrivningar.

Skolan försöker förmedla den bild vi upplever, vad händer i skolan, hur det fungerar för eleven i skolan. Skolan strävar efter att ge en så tydlig bild som möjligt, det här har vi sett, så här fungerar de här momenten och det här tror vi kan bli det bästa stödet.

Hem och skola kan ha olika uppfattningar.

Åtgärdsprogram

- Hur samverkar ni med eleven och dess vårdnadshavare i utarbetandet av ett åtgärdsprogram, alternativt beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram?
- Hur gör ni för att koppla åtgärderna till elevens stödbehov och de kunskapsmål/kunskapskrav som minst ska uppnås?
- Hur genomförs utvärderingar av åtgärdsprogram?
- Hur samverkar ni med eleven och dess vårdnadshavare vid utvärderingar av åtgärdsprogram?
- Vem/vilka ansvarar för utvärderingarna?

Svar: *Generellt har vår skola relativt få åtgärdsprogram, utan arbetar med anpassningar inom klassens ram / undervisningens ram. När en elev behöver stöd under längre period, till exempel vid en hörselnedsättning, upprättas åtgärdsprogram. På lågstadiet presenteras åtgärdsprogrammet för vårdnadshavare, vi berättar vad vi bedömer att eleven behöver och uppmanar dem att prata med sitt barn för att skapa medvetenhet och motivation hos eleven. När vi sedan träffar eleven frågar vi om hen vet vad vi ska göra, vilket de oftast vet, så att stödet inte kommer som en överraskning. På mellanstadiet blir det lite annorlunda för de eleverna är äldre och har varit med i skolan under en*

längre tid. De är ofta själva medvetna om de svårigheter eller hinder de har i sin inläring, vilket gör det lättare att prata direkt med eleven om vilka åtgärder skolan kan erbjuda, på ett för eleven anpassat sätt. Vi pratar inte om åtgärder utan om möjligheter att ex. få träffa speciallärare eller få extra undervisningstid med läraren. Vårdnadshavarna träffar skolan i möten där skolan beskriver svårigheter att nå mål och vad man tror att eleven behöver och vad vi på skolan kan göra för att möta svårigheterna. När åtgärdsprogrammet är skrivet informeras vårdnadshavarna om att det går att överklaga men att det är bra att gå till skolan först så kan förändringar komma till direkt. På skolan skrivs åtgärdsprogram så att det blir konkret och lätt att förstå. Innan träffen med vårdnadshavarna konsulteras lärarna med frågan - vad behöver vi göra för att eleven ska nå målen och utvecklas så långt som möjligt? Frågor såsom vad kan specialläraren bidra med, så att man har gemensamma tankar innan man träffar vårdnadshavarna och de får möjlighet att säga vad de tänker.

Det är viktigt att hitta en balans mellan elevens stödbehov och de kunskapskrav/mål som ska uppnås. Viktigt är att insatserna inte är så omfattande att de knäcker eleven. En förväntad, lagom progression i elevens kunskapsinhämtning är grunden. Hur ska vi stimulera eleven mot målen utan att överbelasta eleven är en fråga att ta ställning till. Ibland får man lugna föräldrar som vill arbeta alltför mycket hemma och förklara för dem att det kan minska elevens ork i skolan dagen efter. Dessutom är det viktigt att eleven har tid med sociala kontakter och aktiviteter på sin fritid m.m. Därför skriver vi åtgärdsprogram med åtgärder som gäller under skoltid. Blir det för mycket skolarbete är risken att eleven börjar må dåligt och presterar sämre. Det är inte alltid bra att träna mer utan att träna rätt. Skolan uppmuntrar vårdnadshavare vid frågor kring vad de kan göra hemma, att träna på andra sätt, prata, läsa högt för barnen, spela spel, läsa på skyltar m.m. Lärandet sker inte bara under skoltid utan hela tiden.

Angående enskild undervisning och den elev det syftar på. Eleven har inte haft enskild undervisning, det krävs ett rektorsbeslut, det var aldrig uppe till diskussion vid något EHG. Vid enskild undervisning har vi en lärare kopplad till den åtgärden, inte en resurs, och vårdnadshavare kontaktas alltid innan åtgärden träder i kraft. Ett beslut om enskild undervisning dokumenteras och delges vårdnadshavare. Möjligen kan det ha tolkats som enskild undervisning när eleven satt enskilt med en resurs och fick en individuell genomgång. Informanterna har mycket svårt att tro att någon på skolan har uttryckt orden enskild undervisning utan tänker att de erbjudit eleven att sitta i grupprummet vilket misstolkats. I direkt anslutning till ovan beskrivna elevs klassrum finns det ett grupprum som har fönster till två klassrum. Eleven i fråga satt ibland under bord i korridoren när den ena vårdnadshavaren hade lämnat och eleven gav tecken på att eleven behövde gå undan. I klassrummet fanns det en bänk vid ett fönster som man kunde göra en mysig koja under. Men när eleven satt under bord i korridorerna blev det så utpekande, så vi erbjöd eleven att sitta i grupprummet, vilket eleven upplevdes trivas med. Att få sitta där och prata med någon i lugn och ro och få berätta saker gav eleven intryck av att tycka om. Det var inte fråga om enskild undervisning utan ett rum att få gå undan till. Den här eleven agerade på ett hotfullt sätt genom att skrika och kasta stolar, vilket ledde till att andra elever blev mycket rädda. För att skydda eleven kunde eleven och pedagogen gå undan till grupprummet för att undvika att eleven hamnade i situationer som kunde leda till en negativ bild av eleven. Rummet upplevdes ge eleven bättre förutsättningar att lugna sig. Det här hände ofta när eleven kom till skolan i samband vid lämningar. Eleven kunde få sammanbrott vid dessa situationer. Det var mycket svårt att berätta för vårdnadshavarna att eleven

slog sönder en mängd saker i klassrummet. Vårdnadshavarna gjorde inte intryck av att kunna se skolans perspektiv utan förmedlade sin bild av att något i skolan hade provocerat deras barn. Vårdnadshavarna uttalade sig på ett sätt som kunde tolkas som att de utifrån situationen ansåg att elevens agerande var ok, de frågade inte heller hur elevens kamrater reagerade.

Skolan har haft flertal möten med vårdnadshavarna om vad skolan gjorde, vilken vuxen som fanns nära eleven och om förhållningssätt m.m. Vårdnadshavarna önskade att skolan skulle agera genom lågaffektivt bemötande, de uttryckte att de ansåg att pedagogerna inte skulle provocera fram sammanbrott. De önskade också att deras barn fick stimulerande uppgifter som passade eleven. Skolan upplever att de provat olika förslag som vårdnadshavarna önskat i mycket hög utsträckning. Det var ingen personal som provocerade eleven. Ett barn i affekt som skriker och springer ut på vägen, då gör man allt för att få barnet att få ett annat fokus/tänk genom att stärka barnet och prata lugnande. Pedagogerna upplevde dock att eleven ofta var i affekt redan när hen kom. Skolan upplever att något hänt innan skoldagen. Vid ett sådant tillfälle skulle elevens storebror till doktorn, skolans tolkning är att eleven som upplevs smart förstod att storebror skulle få vara med en av vårdnadshavarna och blev avundsjuk. Eleven blev ofta erbjuden att gå till specialläraren för att få det trevligt och ex. göra korsord.

Skolan var noga med att inte ställa för stora krav på eleven, för att sedan stegvis ställa små krav på eleven exempelvis -ska vi prova med den här pennan? Eleven fick ha en vuxen nära sig under hela skoldagen och i åk. 3 var det en specialpedagog som var vid elevens sida.

En av vårdnadshavarna kontaktade då kontinuerligt specialpedagogen för att uttrycka önskemål om vad och hur specialpedagogen skulle utföra sitt arbete. I slutet av vårterminen upplevs det gå betydligt bättre och eleven har exempelvis deltagit i grupparbeten. Skolans mål var att eleven skulle vara med i klassen och kunna arbeta där och det blev bättre och bättre mot slutet av 3:an. Eleven kunde vara med mer och kunde genomföra uppgifter som de andra i klassen gjorde. Eleven vill ofta lösa uppgifter på ett eget sätt vilket ibland kan leda till att syftet med uppgiften uteblir men andra syften kan bli synliga exempelvis att få lyckas och då var det viktigare. Skolan erbjöd eleven hjälpmedel utifrån vårdnadshavarnas önskemål men barnet ville inte använda dessa.

Det förekom att barnet hade missförstått syftet med någon skoluppgift och berättat sin upplevelse för vårdnadshavarna. När vårdnadshavarna sedan återkopplade till skolan välkomnade skolan det. Skolan underströk att i samtal kan vi reda ut vad som blivit fel men vårdnadshavarna gav intryck av att inte tro på skolans beskrivning, utan menade att det var en efterkonstruktion.

Eleven var mycket våldsamt och upplevdes av skolan som farlig både för sig själv och för andra. Det var mycket svårt att nå fram till vårdnadshavarna med skolans bild. Skolans ambition var att vara så tydlig som möjligt vid beskrivningar av olika situationer.

Redan i f-klass informerades vårdnadshavarna att eleven hade utmaningar. Under höstterminen i 1:an önskade vårdnadshavarna att barnet skulle byta klass och lärare, då vårdnadshavarna uttryckte ett misstroende för läraren, vilket skolan tillmötesgick.

Den nya klassens resurs kopplades till eleven så att eleven fick stöd under hela skoldagen för att möjliggöra att möta elevens behov. Vårdnadshavarna menade att barnets blodsockernivå påverkade elevens beteende och ville att barnet skulle få äta smörgåsar kontinuerligt under dagarna och att eleven skulle få sitta under bord och bara läsa under lektionstid. Alla dessa önskemål tillgodosågs och eleven fick anpassningar utifrån att skolan ville skapa trygghet och relation. Skolan minns inte att de sa nej till någon av de anpassningar som vårdnadshavarna föreslog för att få det att fungera, även om flera av dessa krävde stora personalresurser.

Upplevelsen var att vårdnadshavarna var väldigt engagerade och kom med starka önskemål för sitt barn redan vid skolstart. Vårdnadshavarnas hypotes var att barnet var särbegåvat och de önskade mer stimulans, vilket skolan tillgodosåg.

Det genomfördes möten som skolan upplevde gick bra men sedan tillkom ny information som visade på annat. Skolan är medvetna om att vårdnadshavarna var kritiska till den pedagogiska kartläggningen som genomfördes inför en extern utredning i årskurs tre. Vårdnadshavarna bad skolan att göra om den. Kartläggningen korrigerades till viss del, men det är en beskrivning av skolans bild, vilket gjorde att det mesta kvarstod. Vårdnadshavarnas bild finns också med i kartläggningen, de önskade ha med två uppfattningar, en från vardera vårdnadshavare. Förutom inbokade möten med flera personer från skolan hade vårdnadshavarna enskilda möten dagligen, ibland flera gånger om dagen, via telefon och direkt med pedagoger kring information som skolan skulle ta hänsyn till.

Utvärdering av åtgärdsprogram i allmänhet sker i slutet av terminen, i slutet av läsåret eller vid behov, tillsammans med vårdnadshavarna och elev. Det kan vara lite olika, ibland pratar man med eleven innan och ibland vill vårdnadshavarna vara med på mötet, det beror lite på från elev till elev. På mötet behandlas hur åtgärderna har fungerat, om de har varit bra och ska fortgå eller om de ska förändras. Det kan också leda till att åtgärdsprogrammet ska avslutas eller att det ska upprättas ett helt nytt. Åtgärderna ställs i förhållande till de mål eleven förväntas uppnå. Om målet lätt nåddes eller om det är för långt dit ska delmål upprättas.

Ansvarig för pedagogiska utredningar, åtgärdsprogram och dess utvärderingar är specialläraren. Inför varje läsår skriver specialläraren under på att hen ansvarar för arbetet kring förekommande åtgärdsprogram. De åtgärder som läraren ansvarar för görs i samarbete med specialläraren. I åtgärdsprogrammet står lärarens namn och att specialläraren finns som stöd vid behov. Det är ett kontinuerligt samarbete.

Underlag inför externa utredningar

- Vem/vilka ansvarar för att skriva underlag inför externa utredningar?

Svar: *Vem som är ansvarig beror på vilka underlag det är, det kan vara skolpsykolog, speciallärare, skolkurator eller skolläkare, till exempel dyslexi skriver speciallärare. Är det NPF-utredning gör specialläraren den pedagogiska utredningen och skolpsykolog en psykologbedömning. Om vårdnadshavarna kontaktar extern utredare och önskar en pedagogisk kartläggning genomför skolan den.*

Kring ovanstående beskrivna elev så var det den pedagogiska utredningen som vårdnadshavarna ifrågasatte. Specialläraren gjorde korrigeringar utifrån vårdnadshavarnas önskemål, men ville även visa elevens progression i elevens sociala utveckling och beskrev därmed en kartläggning ur ett längre perspektiv. Skolans upplevelse var att dokumentationen kring eleven var viktig både för att visa elevens utveckling, skolans intensiva arbete och beskriva elevens agerande.

Arbetet i oroliga klasser, hur tankarna går inför nya klassindelningar och innehåll i uppgifter vid överlämnande till mottagande lärare.

- Hur utvärderas skolans organisation?
- Hur åtgärdas svårigheter relaterade till organisation ex. oroliga klasser?
- Hur gör ni när ni skapar grupper/klasser för att eleverna ska nå så långt som möjligt i sitt lärande och i sin personliga utveckling?
- Vilken information lämnas till mottagande lärare vid lärarbyten, stadiemyten och skolbyten?

Svar: *Skolans organisation utvärderas med många mätinstrument, ex. NP, betyg, brukarenkät, Skolinspektionens enkät, trygghetsenkät, årskurssamtal med ledningen, där varje årskurs lärare får prata om hur de ligger till, var de vill framåt, hur de tänker inför nästa läsår, medarbetarsamtal, observationer och säkert mer som informanterna inte kommer på just nu.*

I samtal om hur organisatoriska svårigheter åtgärdas leder jag in samtalet på oroliga f-klasser med hänvisning till klagomål.

Skolan är väl medveten om att det är grupper som fungerar mindre väl och grupper som fungerar bra, det är individer som fungerar bra i grupper och individer som fungerar sämre i grupper. Generellt när det är oroliga grupper är det viktigt att alla som är inblandade, även EHG, samtalar med varandra kring exempelvis hur schemat ser ut, hur strukturerna ser ut, hur rasterna ser ut. Tillsammans kartläggs vad som är kärnan i det som upplevs oroligt. Insatserna beror på vad man kommer fram till i kartläggningen. Exempelvis, om rasterna är den stora svårigheten kan det åtgärdas genom att dela gruppen på rasterna och erbjuda aktiviteter, så att pedagogerna lär eleverna hur de kan leka på rasten. Det kan också handla om att tillsätta resurser i form av personer.

I f-klass detta år har det handlat om att ge möjligheter att dela gruppen även under skoltid. Det har inneburit omorganisering efter startgruppen på morgonen, ex. vid bedömningar har några elever fått vara med två lärare för att få möjlighet att träna mer och få mer lärartid. Det är många olika åtgärder skolan kan göra och som skolan har gjort. I nuvarande f-klasser har vi sett en stor förbättring från skolstart till nu, både gällande fysiska och verbala kränkningar (som var en svårighet i gruppen). Även i lärandesituationer har vi sett förbättring. Det har varit förbättringar överlag, vissa individer har tagit stora steg och andra har tagit små steg. Det finns delar som vi vet att vi behöver fortsätta arbeta med i åk 1. Kring de individerna har både förskollärarna och EHG haft samtal med vårdnadshavarna. Det har fattats beslut i EHG att gå vidare till skol- och familjestödet, vilket är en stark åtgärd i f-klass.

I en grupp såg vi att fritidstiden var en kritisk tid. Då genomfördes personalförändringar och skolan tog in en fritidslärare i stället för en barnskötare för att förändra strukturer och aktiviteter under fritidstiden. Skolkuratoren har dessutom varit schemalagd i gruppen en dag i veckan under en hela läsåret.

Insatserna utvärderas kontinuerligt, bland annat inom EHG och med personal, för att tillsammans komma på vilka ytterligare insatser som kan sättas in och vilka externa kontakter som bör genomföras för att få stöd i frågan.

Vi gör gruppförändringar mellan F och åk1 samt mellan åk 3 och 4 och lämnar förslag på grupper inför åk 7. Inför detta arbete är alla inblandade lärare med i diskussionen. Vår rutin är att vårdnadshavarna får information om hur indelning i nya gruppen i åk 4 går till redan under vt åk 3.

Vi har också undersökt hur eleverna vill informeras om nya gruppindelningen. När vi kommunicerat med nuvarande åk3 önskar de att själva dagen för gruppbytet ska ske enligt nedan:

Upprop

- *På fotbollsplanen (35%)*
- *att man ska få en lapp (7%)*
- *i klassrummet (57%)*

Exempelvis mellan åk 3 och 4 är alla åk 3-lärare med. Vi brukar arbeta med blandade grupper redan i åk 3 för att lättare kunna skapa välfungerande studiegrupper och öka elevernas sociala kontakter utanför klassen inför åk 4. Detta år är ett undantag till följd av covid. Några veckor in i åk 4 när de nya lärarna har lärt känna eleverna (de går upp i sina gamla grupper) samlas åk 4-lärarna tillsammans med de tidigare lågstadielärarna, EHG-personal, fritidspersonal och lärare i de praktiskt estetiska ämnena, som ser eleverna i andra situationer, för att samtala om de blivande studiegrupperna och hur skolan ska skapa de bästa studiegrupperna utifrån det vi vet om eleverna. Anledningen till omgrupperingarna är att eleverna ska lära sig så mycket som möjligt. Vi har sett på NP och betyg att det ger bra resultat. I 4:an ser vi till att alla elever har samma rast, lunch och sluttider, så att de sociala kontakterna inte förhindras genom att eleverna går i olika studiegrupper.

Att skapa goda förutsättningar för lärande och studiero är främsta anledningen till att förändra grupperna. Det är de elever som är sårbara eller i behov av särskilt stöd som är i fokus. Det är med de eleverna vi börjar, vad vi tror blir bäst för dem. Utifrån det bygger vi sedan grupperna, det är elevfokus. Vi ser också till att alla elever får med sig minst en vän utifrån vad skolan sett, men de får inte välja för det kan leda till tankar om att välja bort kompisar. Lärarna i åk 3 pratar mycket med eleverna om hur gruppindelningen går till, när det görs, varför det görs, så att eleverna ska kunna vara medvetna om det. Vi gör det alltid mellan 3:an och 4:an, vi har valt att göra det efter en tid in i 4:an för att det sker förändringar under sommarlovet (elever flyttar, kommer in), så att det ska kunna bli jämnstora grupper. Dessutom kommer eleverna tillbaka till i en känd grupp direkt efter sommarlovet.

Varje år brukar några föräldrar höra av sig (våldigt få), det handlar oftast om en oro. De ringer eller mejlar, vi möter deras oro och berättar varför vi gör gruppindelningar. De erbjuds att komma och titta på klassrummen inför bytet och möta de nya lärarna. Vi försöker möta varje oro individuellt för det är stor skillnad i vad de är oroliga över. Vi bemöter även elevernas frågor i klassrummet i 3:an, det handlar sällan om vem de ska gå med utan mer om hur långa dagarna är i 4:an, är det mer läxor, vilka de nya lärarna är.

Eleverna får beskedet om hur klasserna blir först, för det är de som är de viktiga i det här. Sedan får vårdnadshavarna informationen via Unikum. Både elever och vårdnadshavare får information samma dag. Efter varje år utvärderar skolan processen och genomför de ändringar som kommer från personalgruppen. Exempelvis: ett år stod vi ute på skolgården, då var det elever som inte tyckte att detta var ett bra sätt, sedan dess har vi inte gjort det så, nu sker informationen i klassrummen. Skolan ser till att skolkurator, skolpsykolog och skolsköterska finns tillgängliga om det är någon som behöver stöttning, vilket det sällan är.

Skolan har ändrat placering för enskilda elever, vid särskilda skäl. Det svåraste i det här är om någon går med en oro och inte hör av sig. Känslan är att de flesta som känner oro hör av sig, men det är väldigt få, ca. 2-3 vårdnadshavare per år i grupper om ca 65 elever. De elever som specialläraren arbetar med har en dialog innan bytet, så att det ska bli bra för dem och att de ska slippa känna oro. Det finns elever som inte fungerar ihop, men det upplever ofta vårdnadshavarna också och tycker även de att det kan vara bra att vara isär just under skoltid.

När information om elever överlämnas till mottagande lärare är fokus kring det som finns i Unikum och hur eleven ligger till kunskapsmässigt. Det är det viktigaste för läraren att veta, hur eleverna ligger till kunskapsmässigt och om de har haft anpassningar som har fungerat mycket väl. Åtgärdsprogrammen överlämnas inte, utan avslutas, eftersom organisationen är annorlunda från stadie till stadie ex. från klasslärare till ämneslärare.

Till högstadiet är det samma fokus, speciallärare och lärare åker till högstadiet för att överlämna information med fokus på kunskaper, vilka anpassningar och vilket stödbehov som kvarstår. Vårdnadshavarna till elever som ska börja högstadiet kontaktas och informeras om att en överlämning kommer att ske exempelvis kring de stödinsatser som eleven har haft, så att de känner till det. Högstadiet har alltid varit tacksamma att man gör denna överlämning. Avlämnande skola har en skyldighet att göra en överlämning.

För elever som ska till friskolor brukar vårdnadshavarna vilja att skolan överlämnar relevant information eller så ringer mottagande skola och ber att få information. Om de fristående skolorna ringer innan eleven har börjat väntar skolan med att överlämna information tills dess eleven har börjat. Vårdnadshavarna vet att överlämningen kommer att ske och vilket övergripande innehåll de har.

Vid start i f-klass har förskolan frågat vårdnadshavarna om de får överlämna information till skolan, vilket vårdnadshavare måste godkänna. Skolan hälsar alla nya vårdnadshavare välkomna att boka in ett möte inför skolstart. Vid det mötet vill skolan höra vårdnadshavarnas bild av sitt barn för att skolan ska kunna bemöta barnet så bra som möjligt, det blir sammanlagt två möten - ett pedagogiskt från förskolan och ett ur föräldraperspektiv. Det finns vårdnadshavare som är kritiska till mötet med skolan, men som ändå kommer. De har ofta en något negativ syn på förskolan och deras arbete. Om någon förälder inte vill att överlämning ska ske mellan stadier i skolan försöker skolan hitta en väg för överlämning som föräldern känner är ok.

Kring eleven som tidigare beskrevs ordnade skolan inför start åk 4 möten där vårdnadshavarna i god tid inför stadiebytet fick berätta för de nya lärarna om sitt barn. De såg till att vårdnadshavarna fick ha kontrollen över vad som sades. Vid återgivning från den externa utredaren som vårdnadshavarna hade valt, fanns mottagande lärare åk 4 med för att ta del av informationen, vilket vårdnadshavarna tyckte var bra.

Vad föranleder orosanmälningar och polisanmälningar.

- I vilka situationer gör ni orosanmälningar till socialtjänsten?
- Vem/vilka gör dem?
- I vilka situationer gör ni polisanmälningar?
- Vem/vilka gör dem?

Svar: Orosanmälningar görs när skolpersonal känner oro för en elevs hemmasituation. Det kan vara elever som berättar saker exempelvis om fysiskt våld. Om någon på skolan känner oro kontaktas skolkurator eller rektor. Ibland görs anmälan i samråd med vårdnadshavarna, dock inte om det handlar om våld i hemmet. Socialtjänsten kontaktas innan orosanmälan skickas.

Det är skolkurator eller rektor som gör anmälningar. Detta för att den goda relationen mellan pedagog och vårdnadshavarna ska bibehållas.

Vid varje anmälan görs en bedömning om någon mer än rektor och skolkurator behöver ha kännedom om anmälan, detta för att upprätthålla sekretessen.

Det är dock alltid fritt för en anställd att anmäla själv, men skolans rutin är att det är rektor eller skolkurator som gör dessa. I huvudsak görs anmälan samma dag som skolan uppmärksammar oro. Skolan delger att anmälan till socialtjänst har gjorts till vårdnadshavarna samma dag. När anmälan är genomförd tar socialtjänsten över ärendet.

Polisanmälningar görs vid skadegörelse, våld och stöld, när ett brott har begåtts. Två polisanmälningar beskrevs, det ena var stöld det andra var skadegörelse. Vid skadegörelsen kontaktades polisen, som rådfrågades om de tyckte att en anmälan skulle göras, vilket polisen tyckte.

Det kan vara svårt, upplever skolan, att bedöma när en polisanmälan ska göras. Vi utgår från vår trygghetsplan vid de flesta fall kring våld och hot. Det är inte skolans första reaktion att göra en polisanmälan. Det är grövre former av våld, stöld och skadegörelse som kan bedömas behöva anmälas, vi rådgör med polisen inför anmälan. Möjligen skulle det kunna utarbetas en bättre rutin om exempelvis huvudman gör alla polisanmälningar, vilken rutin vi vill ha inom staden.

Det kan kännas olustigt att göra en polisanmälan på våra elever eftersom vi gör dem som privatperson och inte som skola. Syftet med polisanmälan är att barnet ska få hjälp. Om man begår brott i så unga år behöver man hjälp och stöd från samhället, det skolan kan bidra med kanske inte räcker till. Det kan också vara så att den som utsatts känner att skolan bryr sig om en, om en polisanmälan görs. Det har hänt att föräldrar har frågat om händelser kommer att polisanmälas, då har skolan svarat att vi kommer att arbeta utifrån trygghetsplanen men vill du anmäla så står det dig fritt.

Det är skolledningen som gör polisanmälningar, dock som privatpersoner, som beskrivits ovan.

Resultat av de individuella klagomålsutredningarna

För att skydda de enskilda eleverna, som förekommer i de individuella klagomålen, kommer endast en sammanställning av klagomålen, bedömningen och krav på åtgärd att redovisas. De enskilda klagande har fått möjlighet att ge återkoppling på utredningarna.

Dnr	Klagomål	Bedömning	Åtgärd
2021.98	Klagomål om Resarö	Många av punkterna återkommer i	Denna slutrapport är

	<p>skola samt förvaltning. Ursprunglig skrivelse.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hot och trakasserier från rektors sida • Jäv pga vänskap med förvaltningschef • Saklig grund, falsk ingivelse eller avsaknad av substans vid oros- och polisanmälningar • Underlåtenhet att svara (ignorans) • Opartiskhet p g a att förvaltningen ska utreda sig själv- önskar extern utredare. • Åsiktsregistrering och brott mot GDPR via hämtat material Facebook	<p>individuella utredningar och kommenteras mer konkret där.</p> <p>Frågor om rektors användande av hot och trakasserier har besvarats i de individuella ärendena där de uttryckts. Många gånger har andra begrepp använts i anmälan.</p> <p>Kollegial vänskap är i detta sammanhang inte jävsgrundande. Det finns inget som skulle peka på att tidigare förvaltningschef inte fullgjort sitt uppdrag på grund av vänskaps-jäv.</p> <p>Som redovisats här ovan har en delutredning avseende facebook och kommunikationen av bilder från den slutna gruppen redovisats separat.</p> <p>Den strukturella analysen av orosanmälningar och klagomålsanmälningar i kombination med de individuella utredningarna där frågorna funnits med har inte funnit anledning att kritisera gjorda polis- och orosanmälningar i sak. Kritik har däremot riktats i vissa avseende rörande kommunikationen kring och om dessa anmälningar.</p> <p>Brister i kommunikation är återkommande på något sätt i alla klagomål. Brister har konstaterats.</p> <p>Enligt skollagen är det huvudman som ska utreda klagomål som inte kan hanteras inom verksamheten. Önskas en granskning av kommunens klagomålshantering kan frågan anmälas till Skolinspektionen. Förvaltningens klagomålsutredningar har återkommande redovisats till Skolinspektionen i ärenden där klagomål gjorts till skolinspektionen som i sin tur hänvisat ärendet till kommunen för utredning. Dessa</p>	<p>den slutliga redovisningen i detta ärende vilket innebär att i just detta ärende kommer inga åtgärder att presenteras då alla åtgärder är en del i detta ärende.</p>
--	---	---	---

		<p>utredningar har alltid godtagits utan anmärkning av Skolinspektionen.</p> <p>Delutredningen avseende åsiktsregistreringen mm visar att ingen åsiktsregistrering skett. Bilderna har kommunicerats i ett aktuellt ärende. Spridningen till högsta ledningen i ett pågående ärende hör inte till den normala handläggningsgången, men skrivelsen som initierade klagomålet var riktad på ett sådant sätt att både den politiska och kommunala ledningen var involverad i ärendet och hade ett berättigat intresse av att hållas informerad. Vissa av kommentarerna som kompletterade bilderna visar dock på brister i kommunikationen.</p>	
2021.99	<p>Klagomål förskoleklass. Svårighet att få styr på situationen i klassen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rektor nonchalant och håfull • Olika frågor gällande säkerhet och personaltäthet ute på gården	<p>Brister i framförallt kommunikationen med vårdnadshavarna kan konstateras.</p> <p>Klagomålet väcker farhågor kring hur tryggheten och arbetsmiljön var under vårterminen för eleverna i förskoleklassen. Det kan dock konstateras att skolan arbetade aktivt med trygghetsarbetet genom att tex många ärenden om kränkande behandlingar utreddes och hanterades. Skolan vidtog flera praktiska inslag för att förebygga att möjliga farliga situationer exempelvis kring grinden och flytten av sandlåda.</p>	<p>Uppföljning av tryggheten och studiero i åldersgruppen rekommenderas.</p> <p>Det övergripande arbetet avseende framförallt rektors kommunikation bör fortsätta.</p>
2021.108 Flera av klagomålen har besvarats i tidigare ärenden helt eller delvis 2017.110, 2019.66, 2020.74 och 2021.98.	<p>Klagomål blir ett samlingsärende för en klagande där det finns klagomål kopplat till flera olika ärenden. Klagomålet gäller sammanfattningsvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunikation – rektor och skolan	<p>Utredning och analys av de olika klagomålen som förekommer i detta sammanslagningsärende har genomförts av tre olika jurister på förvaltningen samt att delar av dessa utredningar har varit föremål för Skolinspektionens granskning. Skolinspektionen har därtill separat granskat vissa aspekter av klagomålen.</p> <p>Den samlade bedömningen i detta ärende är att det förekommit brister i</p>	<p>Rektor och skolans kommunikation måste säkerställas.</p> <p>Genomförandet, dokumentationen och kommunikationen kring särskilt stöd måste utvecklas och rättssäkras.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Särskilt stöd • Offentlig förvaltning - formalia i beslut och underlag mm • Trygghet • Polis- och orosanmälningar • Skolans organisering	<p>sak och att det finns utvecklingsområden inom samtliga granskade områden.</p> <p>Elevens rätt att bli hörd, få sin röst synliggjord (beroende på ålder) är något som särskilt kan lyftas fram kopplat till det särskilda stödet och trygghet.</p>	<p>Området trygghet kan förutom arbetsmiljön och arbetet med kränkande behandling arbetet omfatta arbetet med att kvalitetssäkra efterlevnaden av rutinen för orosanmälningar samt utvecklandet av rutin för polisanmälningar</p>
2021.113	<p>Klagomål angående orosanmälan. Ifrågasättande om att vh ej blivit informerade.</p> <p>Enligt brev är vh orolig för repressalier från skolan.</p>	<p>Olyckliga omständigheter i det enskilda fallet ligger till grund för att klagandes upplevelse av att processen vid en orosanmälan blivit negativ på det sätt som skett.</p> <p>Skolan och socialtjänstens avstämning med varandra har inte säkerställt att klagande fått grundläggande information på ett sådant sätt som hade haft möjlighet att minska deras oro. Ansvar för detta ligger dock huvudsakligen på socialtjänsten då det är de som ansvarar för utredning och kommunikation med den part som fått en orosanmälan gentemot sig.</p> <p>Då Vaxholms stads rutin avseende hur en orosanmälan ska göras fastställer att ett anmälningsmöte ska ske då skolan gör en orosanmälan hade det varit bra om informationen till vårdnadshavarna hade varit något mer utförlig än vad den var. Då anmälan och samtalet med vårdnadshavarna skedde utifrån rekommendationen som framkom genom samråd med socialtjänsten kan frånsätet från processen motiveras och ingen kritik riktas mot skolan i det hänseendet.</p>	<p>Rektor och skolans kommunikation måste säkerställas.</p> <p>Genomförandet, dokumentationen och kommunikationen kring särskilt stöd måste utvecklas och rättssäkras.</p> <p>Kvalitetssäkring av efterlevnaden av rutinen för orosanmälningar bör ske.</p>

		<p>Bedömningen är att strukturen och mötesinnehåll vid möten på något sätt kopplat till särskilt stöd åligger skolan att säkerställa.</p> <p>En generell rekommendation är att dagordning med tydligt syfte alltid kommuniceras i inbjudningar till möten. Är det en serie möten kan det vara en stående dagordning men då är det viktigt att man vid mötet bekräftar vad som är aktuellt på detta möte.</p> <p>Klagomålet synliggör vikten av att kommunicera och tydliggöra vad skolans/socialtjänstens ansvar är vid en orosanmälan. Hur rutinen som tagits fram gemensamt mellan förvaltningarna ser ut och vilka förväntningar som finns på vardera part när frånsteg från rutinen görs. Ex. om inget anmälningsmöte sker – vem informerar om vad och hur.</p> <p>Vidare synliggörs återigen vikten av tydlig kommunikation och syfte med möten som hålls mellan skola och vårdnadshavare.</p>	
2021.114	<p>Klagomålet gäller särskilt stöd och bemötande</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bristande stöd • Rektors bemötande, hot, maktmissbruk • Personals bemötande och agerande • Rektor uppmanar vårdnadshavaren att byta skola för eleven	<p>Inledningsvis beklagar huvudman den upplevelse vårdnadshavaren beskriver att de och deras barn haft av skolgången på Resarö skola. Oaktat sakförhållandena kan inget ändra den upplevelse som vårdnadshavarna och eleverna bär med sig.</p> <p>Huvudman önskar att de inkommit med sitt klagomål under tiden som eleverna gick på skolan så att huvudman hade kunnat arbeta tillsammans med skolan för att säkra upp elevernas upplevelse av skolgången.</p> <p>Exemplen på incidenter som vårdnadshavaren lyfter fram är inte acceptabla men de går tyvärr inte att</p>	<p>Klagomålet förstärker behovet av att arbetet med rektors och skolas arbete med kommunikation, dokumentation och särskilt stöd behöver utvecklas och kvalitetssäkras. Klagomålet ligger så långt tillbaka i tiden att det påvisar att oaktat de insatser som skett under åren arbete kvarstår.</p>

		<p>utreda i sak då det har gått så lång tid sedan de inträffade. Då klagomålen inkommit så långt efter det att eleverna lämnat skolan blir fokus på kommande åtgärder att förhindra att andra elever får samma upplevelse.</p> <p>De inkomna klagomålen blir dock en del i den strukturella klagomålsutredningen då de visar på brister som vårdnadshavarna upplevt oaktat vad skolan har avsett.</p>	
<p>2021.117 Hör ihop med ärende 2017-110.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bristande stöd Rektors bemötande, hot, maktmissbruk • Personals bemötande och agerande • Rektor uppmanar vårdnadshavaren att byta skola för eleven	<p>Rädslan för repressalier som klagande uttrycker är mycket allvarligt. Att det fått effekten att man som vårdnadshavare har dragit sig för att göra en klagomålsanmälan och istället bytt skola för ens barn är mycket beklagligt. En vårdnadshavare ska inte behöva överväga om de vågar sätta sitt barn i den skola de har närmast det ska vara en självklarhet.</p> <p>Om vårdnadshavaren vid upprepade tillfällen lyfter frågan om elevens behov av stöd, att det eventuellt kan finns behov av utredning kring ADHD har skolan en skyldighet att ta hänsyn till detta och utreda hur elevens behov ser ut.</p> <p>Incidenter såsom den som beskrivs i det inkomna klagomålet är av arten kränkande behandling. Att eleven ifråga har grov ADHD har ingen betydelse för skolans ansvar att, anmäla, utreda och åtgärda det inträffade. En diagnos kan påverka vilka åtgärder som sätts in, inte OM åtgärder ska sättas in. Situationen som beskrivs är av sådan allvarlig karaktär att vårdnadshavarna kan förvänta sig att skolan tar kontakt och</p>	<p>Ärendet föranleder åtgärder i kommunikation och bemötande, säkerställa att rätt stöd ges samt att trygghetsarbetet sker kontinuerligt.</p>

		<p>redogör för det skedda. Skolans trygghetsplan (tidigare Likabehandlingsplan) beskriver hur skolan arbetar med kränkande behandling. Som komplement till trygghetsplanen finns en process som beskriver gången i de enskilda ärendena.</p> <p>Hur en resurs används på skolan hör till rektors befogenhet att besluta om. Dock bör ett barn som fått tilldelat sig en resurs på heltid kunna förvänta sig att denne har extra fokus på hen även om den är rastvakt under en rast. Incidenter kan dock inträffa oavsett hur nära en resurs bevakar en elev. Det viktiga blir hur skolan agerar när något trots allt inträffar.</p> <p>Väl fungerande kommunikation mellan vårdnadshavare och skolan är en grundläggande förutsättning för att säkerställa att alla elever får den utbildning som de har rätt till. När kommunikationen brister i frågor kopplat till särskilt stöd, kränkande behandling eller barnens/elevernas mående generellt i skolan kan det få oanade konsekvenser. Exempelen i detta klagomål där klagande upplever att framförallt skolans rektor har en negativ inställning till att överhuvudtaget kommunicera, och när kommunikation sker, har en avvisande och väldigt kort ton ligger inte i barnens bästa.</p>	
2021.120 Hör ihop med ärende 2018.65.	Nytt klagomål mer som inlaga till att man anser att det på	Förvaltningen har i denna utredning inte sett brevet men vidhåller den bedömning som skedde i tidigare	Ärendet föranleder åtgärder i kommunikation och

	<p>Resarö skola finns</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inkompetens • Oförmåga att se och hjälpa elev med behov av särskilt stöd/utmaning	<p>utredning att skola och förvaltningen har brustit i handläggningen och dokumentationen av frågan om övergång. Skulle den sortens bedömning som gjordes göras vid alla bedömningar om uppflyttningar skulle ingen elev kunna flyttas upp en årskurs.</p> <p>Övergångar har varit ett prioriterat mål för förvaltningen och skolorna under de senaste åren.</p>	<p>bemötande, säkerställa att rätt stöd ges samt att arbetet med offentlig förvaltning kvalitetssäkras.</p>
2021.124	<p>Klagomål angående:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bristande anpassningar och uppföljning av dessa • orosanmälan • polisanmälan	<p>Klagomålet synliggör vikten av att ha tydlig kommunikation mellan hemmet och vårdnadshavare, något som båda parter verkar ha ansett var fallet här. Att det trots att man är överens om att kommunikationen är väl fungerande uppstår situationer som leder till att ett klagomål som detta inkommer visar hur svårt det trots allt är. Klagomålet visar på exempel när en tydligare kommunikation hade varit av vikt för både elevens upplevelse av skolgången och vårdnadshavares förståelse för skolans agerande.</p> <p>Särskilt stöd ges generellt sett inte till elever som når kunskapskraven, det finns dock en öppning för att utreda och besluta om särskilt stöd utifrån att en elev har andra svårigheter i sin skolsituation. Elevens beteende som föranledde dels att skolan och vårdnadshavarna var överens om i vilka situationer som skolan skulle ringa till vårdnadshavarna så att de kunde hämta hem eleven, dels att skolan gjorde oros- och polisanmälan skulle kunna vara en faktor som föranleder skolan att utreda och eventuellt sätta in särskilt stöd.</p> <p>Huvudmannen beklagar att elevens upplevelse av skoltiden på Resarö skola slutade så negativt som vårdnadshavarna beskriver. Det faktum</p>	<p>Åtgärder krävs avseende kommunikation, särskilt stöd efterlevnaden av kommunens rutin vid orosanmälningar</p> <p>Arbete pågår för att säkra upp och tydliggöra när och hur polisanmälningar ska ske. Det är viktigt att de ställningstaganden man gör vid anmälan dokumenteras.</p>

		<p>att skolan har gjort en oros- och polisanmälan är, utifrån skälen till dem som finns angivna i respektive anmälan, inget skolan kan kritiseras för. Däremot bör rutinen med anmälningsmöte följas för att säkerställa att en ingripande åtgärd av den karaktären sker på bästa möjliga sätt.</p> <p>Att på en skola ha som rutin att anmäla alla misstänkta brott oavsett brottets art och barnets ålder är en olämplig ordning. En lämpligare ordning är att skolan, då det uppstår anledning, överväger om en polisanmälan bör ske och vid behov har ett anonymt samråd med polisen. Vid ett ställningstagande kan följande vägas in</p> <ul style="list-style-type: none"> • arten av det misstänkta brottet • elevens ålder • finns förutsättningar för polisen att utreda det misstänkta brottet (se 31 §, lagen om unga lagöverträdare (1964:167)) • andra särskilda skäl <p>Barn- och utbildningsnämnden beslutade våren 2021 i beslut §2021/43, BUN om Riktlinjer – skadegörelse och stöld i syfte att tydliggöra ansvarsfrågan vid skadegörelse och stöld. Arbete pågår för att säkra upp och tydliggöra hur dokumentation kring polisanmälningar ska ske. Det är viktigt att de ställningstaganden man gör vid anmälan dokumenteras. Förvaltningen ser att i detta arbete finns utvecklingsmöjligheter.</p>	
2021.126	Klagomål angående bemötande - egentligen en fråga om hur förvaltningen säkerställer att all personal bemöter	Klagomålet föranledde inte en fullskalig utredning då det var formulerat mer som en fråga. Skolchef André Wallin besvarade frågeställaren utifrån inkomna punkter.	Ärendet i sig föranleder inga direkta åtgärder men bekräftar behovet av arbetet med kommunikation och

	<p>brukarna (vårdnadshavare, elever etc) korrekt och hänsynsfullt (min tolkning).</p> <p>Vh på Resarö skola med barn med särskilda behov - negativ erfarenhet</p> <p>Vh på Söderfjärd - positiv erfarenhet.</p>		<p>bemötande, att arbeta enligt kommunens värdegrund SER.</p>
2021.127 och 193	<p>Klagomål klassindelning åk 4, kommunikation och bemötande</p>	<p>Klagomål kopplat till klassindelningen och övergången mellan årskurs 3 och 4 har varit ett återkommande klagomål under ett flertal år. Antalet inkomna klagomål varierar över året. Trygghetsenkäten 2021 ger ingen anledning till oro över tryggheten i årskurs 4 detta år. Bifogat finns den utvecklade informationen avseende övergångar.</p> <p>Flera av klagomålen rör rektors och skolans kommunikation kopplat till denna process samt rektors (såsom den uppfattas av vårdnadshavare) kategoriska nekande till att ändra i klassindelningen när de upplever att det inte blivit bra för deras barn. En individuell bedömning ska alltid göras utifrån barnkonventionens regler om barnens bästa.</p>	<p>I denna fråga pågår redan ett långt framskridet utvecklingsarbete under ledning av Skolchefen vilket inte föranleder att ytterligare åtgärder föreslås.</p>
2021.130	<p>Klagomål rörande pedagogiska utredningar med felaktig information och kommunikationen kring hur dessa har upprättats.</p>	<p>Utredningen visar på vikten av att kommunikationen mellan vårdnadshavare och skolan är transparent. De generella kraven som skollagen ställer på kommunikation kompletteras av förvaltningslagens krav på kommunikation. En pedagogisk utredning ska resultera i ett beslut om åtgärdsplan ska upprättas eller inte. De båda pedagogiska utredningarna resulterade i fortsatta och utvecklade</p>	<p>Ärendet föranleder åtgärder i kommunikation och bemötande, säkerställa att rätt stöd ges samt att arbetet med offentlig förvaltning kvalitetssäkras.</p>

		<p>extra stödinsatser. När det gäller extra stöd finns det inget krav på ett formellt beslut eller särskild dokumentation. I Vaxholms stads process anges dock att dokumentationen ska ske i lärplattformen för att lärare ska kunna följa upp och utvärdera insatserna som görs, något som inte har ifrågasatts. Dokumentationen och handläggningen av åtgärdsprogrammet har brister såsom har redogjorts för ovan. Beslutet att inte upprätta en åtgärdsplan ska kommuniceras till vårdnadshavare med aktuell överklagande hänvisning. Korrekt formellt beslut saknas i detta ärende.</p>	
2021.131	<p>Klagomål rör otrygg skolmiljö, skolans arbete med klassen (årskursen som helhet) och individen (arbetsmiljön – trygg skolgång) och dels hur skolan arbetat med kränkande behandling.</p>	<p>Att kunna känna trygghet på skolan är en övergripande förutsättning för att en elev ska kunna tillgodogöra sig sin utbildning. Det åligger skolan under ledning av rektor att snarast åtgärda arbetsmiljön om det kommer indikatorer på att det förekommer problem kopplat till elevernas trygghet. Om andra insatser lett till ett snabbare resultat är omöjligt att uttala sig om. Det fakta visar är att skolan har agerat med en mängd olika insatser och de indikationer vi fått från klassen (nu åk1) är att situationen blivit mycket bättre på ett övergripande plan. När det gäller trygghetsarbetet kopplat till den aktuella eleven kan det konstateras att skolan brustit. Ett arbete har skett, det framgår av e-post kommunikationen mellan skolan och hemmet, även om det arbetet inte ledde till att de upplevda kränkningarna upphörde. Oaktat vilken bedömning som skolan gör av en incident att det är en konflikt, ett missförstånd och så vidare måste skolan anmäla, utreda och vidta lämpliga åtgärder om en vårdnadshavare, elev eller annan</p>	<p>Ärendet föranleder åtgärder i kommunikation och bemötande, säkerställa att rätt stöd ges för att skapa en trygg skolmiljö samt att processen för kränkande behandling kvalitetssäkras.</p>

		<p>påtar att de anser att situationen är en kränkning. Det gäller även situationer som skolan får reda på i efterhand.</p>	
2021.134	<p>Klagomålet rör:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hanteringen av kränkande behandling • Vårdnadshavares rätt att besöka och vistas i skolan • Orosanmälningar som maktmedel	<p>Förvaltningen tar anonyma klagomål på lika stort allvar som övriga klagomål. Anonyma klagomål är dock mycket svårt att utreda vilket gör att det oftast inte går att dra konkreta slutsatser utan att det blir resonemang på övergripande nivå. Att en klagande väljer att vara anonym kan bero på olika faktorer som endast kan spekuleras med utgångspunkt i vad klagande skriver. I detta fall är tolkningen den att klagande vill synliggöra det den upplevt utan att behöva bli aktivt involverad i en utredning. Det kan finnas kvar negativa känslor gentemot rektor/skola då det beskrivna resulterade i ett skolbyte för att de kände sig tvingade (min tolkning) och inte för att de egentligen ville.</p> <p>Det finns inga garantier för att de åtgärder som sätts in vid kränkande behandling får den verkan man avsett. Inte heller finns det några garantier för att något nytt inte kan inträffa. Det är olyckligt att klagande anser att skolan har tagit parti på för en part på ett negativt sätt.</p> <p>Enligt riktlinjerna gäller för spontana besök att vårdnadshavare/förälder alltid ska anmäla sig och sitt ärende till skoladministratören på skolan.</p> <p>Orosanmälningar som maktmedel Som framgår av 14:1 SoL ska skolan göra en orosanmälan om misstanke om att ett barn far illa. Det är förståeligt att man som vårdnadshavare känner sig maktlös i relation till skolan/kommun då det</p>	<p>Ärendet föranleder åtgärder i kommunikation och bemötande, att rätten till besök tydliggörs att processen för kränkande behandling kvalitetssäkras samt att rutinen för orosanmälningar efterlevs och kommuniceras.</p>

		<p>råder en maktobalans mellan parterna. Skyldigheten att göra orosanmälningar är dock absolut och inget som skolan kan välja att inte göra. För att minska risken för känslan av utsatthet och hjälplöshet har rutinen med ett anmälningsmöte kommit till. Det framgår inte av klagandes redogörelse om ett sådant möte har hållits. Om rektor i samtal med socialtjänsten skulle ha sagt att hon nöjer sig inte med det (socialtjänstens svar om att utredningen läggs ner (min tolkning) och att hon vill ha en vecka för att hitta mer på familjen så är det ytterst allvarligt och inte något som är acceptabelt. Återigen är det inte något som går att utreda med det underlag som föreligger i fallet.</p>	
--	--	--	--

En generell reflektion utifrån själva arbetet med att utreda dessa klagomål är att omfattningen och tidsåtgången har varit betydligt större än vad som inledningsvis uppskattades. Att genomföra de systematiska och strukturella utredningarna parallellt med de individuella utredningarna har bidragit till ökad förståelse över komplexiteten i helheten. Att samla in och analysera de olika strukturella delarna har bidragit till den tidsutdräkt som skett. Kommunikationen med klagande har därigenom inte varit lika frekvent som hade kunnat förväntas när utredningstiden i de individuella utredningarna har dragit ut på tiden.

Delutredning med anledning av skrivelse kopplat till Facebook och Resarö skola

I ett klagomål kopplat till Facebook och Resarö skola genomfördes en delutredning i då frågan bedömdes vara av sådan karaktär att svar inte kunde invänta den slutliga utredningen.

Inkommande klagomål

Klagomålet rörde frågan om åsiktsregistrering, allmänna handlingar, offentlighet, GDPR. En sammanfattning återges nedan:

*Det sprids information inom kommunledningskontoret om vad som skrivs i en **sluten Facebook-grupp**; "Resarö skola -förbättringsforum". Gruppen är bland annat en informationsutbytesplattform för föräldrar och personal m fl som verkar för förbättringar på skolan och en del handlar om det aktuella fallet med alla som har upplevt problem med ledningen på Resarö skola.*

Enligt uppgift har personal skolan, vidareänt privat och sekretessbelagd (enligt Facebooks regler) information från gruppen till utbildningschefen och vidare till hela kommunledningskontoret.

*Klagande är osäkra på omfattningen av informationen som spridits men anser att tilltaget är **fullständigt chockerande**.*

*De anser att kommunen ägnar sig alltså åt **kartläggning av medborgare** i en sluten grupp och anser uppenbarligen att alla personer i kommunledningen ska få kännedom om vad privatpersoner kommunicerar med varandra bland annat relaterat till ett pågående gemensamt ärende hos kommunen.*

*De ifrågasätter om detta ett agerande som är förenligt med att **följa lagar och att skapa förtroende hos oss föräldrar**? Eller om det är ett tecken på att olika personer tillgriper vilka medel som helst för att undgå att blir granskade?*

De anser att följande behöver klargöras:

- *Vilka har tagit emot information från den slutna Facebook-gruppen av samtliga tjänstemän och politiker i kommunen, inklusive skolpersonal? Har biträdande rektor mailat till andra personer i olika mail?*
- *Vilken information har spridits och till vem? Även om begränsad information kopierats så har en genomletning av Facebook-gruppen varit tvungen att ske.*
- *Har den skriftliga kommunikationen kompletterats med muntlig dito?*
- *Har informationen registrerats som offentlig handling som den bör? Har kommunen sparat information om medlemmar i Facebook-gruppen, allmänt och/eller specifika personer?*
- *Varför har inte någon hört av sig till mig och berättat om att det sannolikt begåtts ett brott mot GDPR på ett sätt som kan ha drabbat oss och alla i Facebook-gruppen?*

Utredning

Biträdande rektor fått bilder/skärmklipp på kommunikation från personer som ingår i den slutna Facebook-gruppen. Enligt informationen från biträdande rektor har de personer som skickat vidare information till honom ansett att skolan/huvudman bör få veta vad som skrivs om dem. Vad en enskild medlem i en sluten grupp på facebook väljer att göra är upp till denne och inget som kommunen kan eller får kontrollera. Vidare kan eller får kommunen (och dess anställda oavsett befattning) inte på något sätt förhindra att en enskild kommunicerar/skickar information till kommunen.

Då informationen som inkommit till biträdande rektor utgör underlag i ett pågående klagomålsärende på förvaltningen (utredningen leddes vid tillfället av tf förvaltningschef) har informationen vidarebefordrats till ansvarig i ärendet. Underlagen har diarieförts i det pågående ärendet.

Det har inte skett någon kartläggning av vem som ingår i den aktuella Facebook-gruppen. Av bilderna går det heller inte att se vilka som är medlemmar. Undantaget är namnet på den som bildat gruppen samt att namnet på en annan medlem i gruppen synliggörs genom bilden av dennes inlägg.

Informationen har inte skickats vidare av tf förvaltningschef till hela kommunledningen. Informationen har kommunicerats till personer som är involverade i utredningen och därigenom har behov av och rätt till att ta del av aktuell information.

Det finns inget i GDPR lagstiftningen som förhindrar att information i ett pågående ärende på kommunen kommuniceras till personer som arbetar med ärendet. Det finns heller inget i GDPR som förhindrar att en enskild individ skickar information från sociala medier till kommunen. Att Facebook möjliggjort en struktur med slutna grupper är inget rättsligt hinder för en enskild medlem i den gruppen att sprida informationen vidare. Ingen information har skickats i strid mot GDPR-lagstiftningen. Det är dock viktigt att alltid säkerställa att känslig information kommuniceras via korrekta och säkra kanaler.

En inkommen (från part utanför kommunen) handling till kommunen som myndighet eller dess personal utgör i grunden en allmän handling som ska diarieföras. Det faktum att en inkommen handling generellt sett är att beteckna som en allmän handling innebär inte att det per automatik blir en offentlig handling som vem som helst kan ta del av.

Enligt 2 kap. 2 § första stycket regeringsformen är varje medborgare gentemot det allmänna skyddad mot tvång att giva till känna sin åskådning i politiskt, religiöst, kulturellt eller annat sådant hänseende.

Denna bestämmelse avser endast sådana områden där begreppet åskådning är ett naturligt uttryck för de åsikter en person omfattar (se prop. 1975/76:209 s. 116). Med "åskådning" avses således ett mera sammanhängande komplex av åsikter inom ett visst område. De skyddade åskådningarna är endast sådana som avser politik, religion, kultur och liknande. (Se Petrén/Ragnemalm, Sveriges grundlag, s. 50).

Grundlagen förbjuder det allmänna att tvinga någon att röja sin åskådning i vissa skyddade hänseenden. Räckvidden av detta förbud framgår dock inte helt klart av lagtexten. Att direkt tvång eller hot vid äventyr av särskilda sanktioner (ådömande av straff, utdömande av vite) inte får förekomma torde vara klart, jfr a. Petrén/Ragnemalm s. 49. Frågan om åsiktsregistrering

Enligt 2 kap. 3 § första stycket regeringsformen får anteckning om medborgare i allmänt register ej utan hans samtycke grundas enbart på hans politiska åskådning (frågan om åsiktsregistrering).

Detta förbud avser allmänna register, dvs. sådana som upprättas och föres av offentlig myndighet. Stadgandet innebär att det inte får förekomma ren åsiktsregistrering efter exempelvis partitillhörighet, om denna faktor är den enda som föranlett registreringen. Däremot utesluter bestämmelsen inte att ett register som upprättats för annat ändamål förses med tillägg om personens politiska åskådning, om denna notering har någon betydelse med hänsyn till registrets syfte (jfr Petrén/Ragnemalm, Sveriges grundlag, s. 51 f.).

Av paragrafens andra stycke framgår att varje medborgare skall i den utsträckning som närmare anges i lag skyddas mot att hans personliga integritet kränkes genom att uppgifter om honom registreras med hjälp av automatisk databehandling.

Det har inte förekommit någon åsiktsregistrering eller något offentliggörande av privat information.

Slutsats

Den sammantagna analysen av de genomförda utredningarna visar att samtliga områden har utvecklingsmöjligheter. I vissa fall förekommer återkommande brister som kan tolkas som strukturella och ha sin grund i ledarskapet på skolan.

Något som måste poängteras är dock att överlag har Resarö skola väldigt bra kunskapsresultat. Brukarenkäter och egna trygghetsenkäter visar på generellt bra värden oavsett vilket område som granskas.

I en sådan här utredning kan det ibland vara svårt att synliggöra de ”mjuka” delarna - den enskildes upplevelse. Utgångspunkten blir vad som kan bevisas och står ord mot ord är det oftast mycket svårt att komma fram till något konkret.

Arbetsmiljön - personal

Sammantaget visar arbetsmiljöutredningen för personalen på allvarliga brister i delar av ledningsarbetet på Resarö skola. Utvecklingsbehov föreligger inom ledarskapet, ledningsarbetet och skolans kommunikation och bemötande.

Åtgärder

- Upprätta handlingsplan för utveckling av identifierade utvecklingsområden på enhetsnivå
- Strukturera individuellt chefsstöd för utveckling av identifierade områden
- Fortsatt stöd från huvudman i kommunikation med vårdnadshavare
- Tät uppföljning från huvudman

Arbetsmiljön – elever

När det finns brister i personalen arbetsmiljö påverkar det troligen elevernas arbetsmiljö. Av redovisad flyttstatistik kan inget konkret utläsas om varför eleverna byter skola under pågående termin. I de individuella ärenden där elevernas generella arbetsmiljö har varit uppe visar utredningarna att skolan generellt sett har satt in åtgärder för att komma tillrätta med de övergripande problemen för exempelvis en årskurs. Ibland på bekostnad av att man inte hunnit se effekterna för en enskild elev. Strukturellt sett kan utläsas att det går i vågor, vissa årskurser har under vissa år en mer utmanande arbetsmiljö. Det verkar utifrån vad skolan redovisat och vad som framkommer i individuella utredningar vara problematiskt att åstadkomma snabba förändringar i grupper där denna problematik förekommer.

Åtgärder

- Strukturell analys av var, vad och hur arbetsmiljöproblem kan förebyggas – en del av det övergripande trygghetsarbetet och det systematiska kvalitetsarbetet (SKA arbetet)
- Genusanalys av den fysiska arbetsmiljön
- Handlingsplan för utvecklingsarbetet ska presenteras till huvudman
- Fortsatt stöd från huvudman i kommunikation med vårdnadshavare som grupp och individuellt
- Tät uppföljning från huvudman

Särskilt stöd

En majoritet av de individuella klagomålen innehåller klagomål som på något sätt är kopplat till särskilt stöd. Följande brister har identifierats och kräver åtgärder:

- brister i den praktiska och formella handläggningen och dokumentationen,
- brister i kommunikationen både avseende innehåll och bemötande.

Åtgärder

- Strukturell analys av var, vad och hur brister i arbetet med särskilt stöd kan förebyggas – en del av det övergripande process och SKA arbetet
- Genusanalys av arbetet som en del av jämställdhets och trygghetsarbetet
- Handlingsplan för utvecklingsarbetet ska presenteras till huvudman
- Fortsatt stöd från huvudman i kommunikation med vårdnadshavare som grupp och individuellt
- Tät uppföljning från huvudman

Kommunikation och bemötande

Kommunikationsbrister har identifierats i alla klagomål och är ofta grunden till att problem uppstått i en sakfråga. En kommunikationsplan har tagits fram och skolchefen arbetar tätt med rektor och skolans ledningsgrupp med att utveckla och kvalitetssäkra att kommunikationen och bemötandet framöver kommer att hålla adekvat standard och vara i enlighet med kommunens värdegrund SER.

Trygghet

Grundläggande för en framgångsrik skolgång är att den upplevs trygg. Känner man sig som elev inte trygg i skolan är det svårt att uppnå kunskapskrav och få den utveckling man har rätt till. Ovan redogjorda delar är alla en del av att skapa trygga skolor och elever. En väl fungerande arbetsmiljö för elever och personal, en väl fungerande kommunikation, ett väl fungerande särskilt stöd för dem som behöver det sätter ramarna för att om något annat händer så fungerar även trygghetsarbetet.

I området trygghet - ligger dels skolan arbete med kränkande behandling, oros- och polisanmälningar, rädsla för repressalier samt frågor som rätten att besöka skolan, vid möten ha med en stödperson.

Oavsett vad den strukturella och de individuella utredningarna visar vill huvudman på intet sätt förringa eller förneka den känsla som den enskilde kan ha haft i olika situationer. Det faktum att klagande istället för att inkomma med ett klagomål byter skola för eleven, uttrycker en rädsla för repressalier, vill vara anonym i klagomålet är alla indikationer på att något blivit fel mellan skolan och hemmet i det aktuella fallet. Signaler som huvudman och skola måste ta på mycket stort allvar och förebygga.

Orosanmälningar är inget som en skola kan välja att göra, har misstanke om att barn/elev far illa ska en anmälan göras. Som vårdnadshavare är det oftast traumatiskt att bli anmäld till socialtjänsten utifrån att någon myndighetsperson misstänker att ens barn far illa. För att göra denna process så skonsam som möjligt har kommunen tagit fram en rutin som innebär att när (om inte akut fara för barnet föreligger) en orosanmälan ska göras skolan kallar till ett anmälningsmöte. På mötet medverkar skolan, socialtjänsten och vårdnadshavarna, information om varför anmälan görs

överlämnas. I de granskade klagomålen framkommer att skolan inte följt kommunens rutin i detta hänseende fullt ut.

Det finns ingen skyldighet för skolan att polisanmäla elever vid misstanke om brott, men det finns heller inget formellt hinder mot att skolan gör det. Resarö skolans rutin har varit att vid eventuella polisanmälningar samråda anonymt med polisen. Vid uppmaning att anmäla har de gjort anmälan. Huvudman ser att det är av vikt att det tas fram en kommunövergripande rutin för polisanmälningar som kan stötta skolorna i denna fråga.

Vid ett sådant ställningstagande om en polisanmälan ska ske bör följande vägas in och dokumenteras på elevkortet:

- arten av det misstänkta brottet
- elevens ålder
- finns förutsättningar för polisen att utreda det misstänkta brottet (se 31 §, lagen om unga lagöverträdare (1964:167))
- andra särskilda skäl

I arbetet med kränkande behandlingar har Resarö generellt sett mycket goda rutiner. Trots det kan det utifrån de individuella klagomålen konstateras att de har brustit i att anmäla, utreda och åtgärda incidenter som de fått kännedom om

Åtgärder

- Strukturell analys av var, vad och hur brister i trygghetsarbetet avseende kränkande behandling kan förebyggas – en del av det övergripande process och SKA arbetet
- Genusanalys av arbetet som en del av SKA-arbetet
- Åtgärder för utvecklingsarbetet ska presenteras till huvudman
- Rutin för polisanmälan
- Fortsatt stöd från huvudman i kommunikation med vårdnadshavare som grupp och individuellt
- Tät uppföljning från huvudman

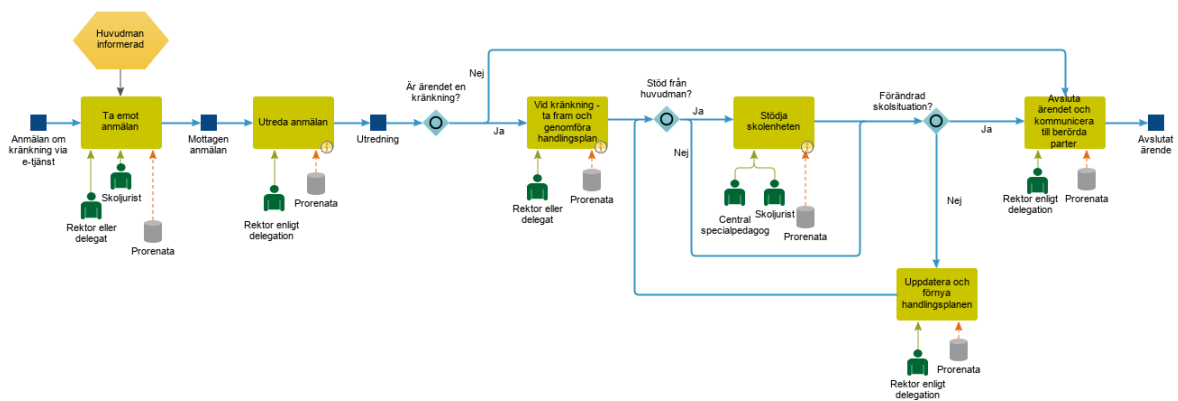
Bilagor

Aktuella processer

Startsida UF(publicerade) > Hantera anmälningar om kränkande behandling

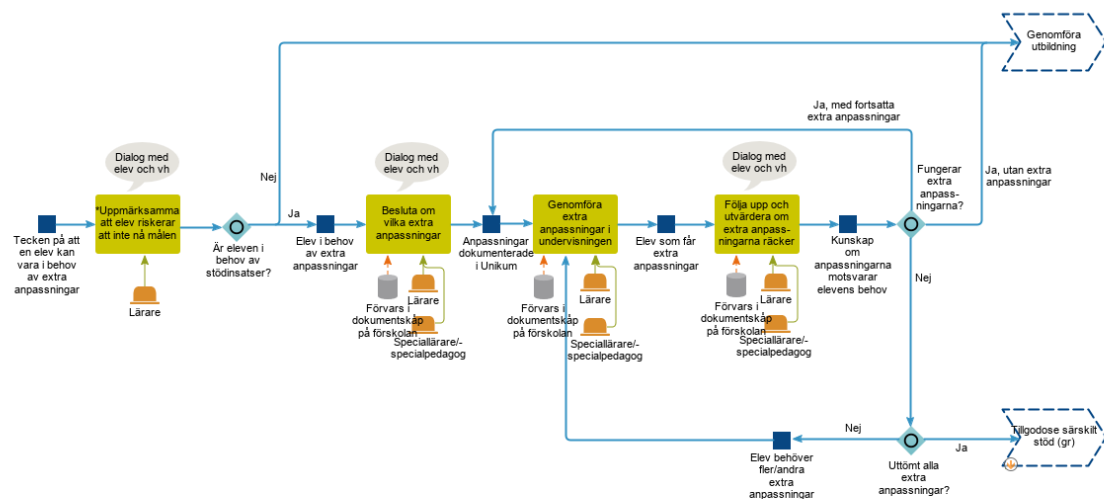
▶ Hantera anmälningar om kränkande behandling

Enligt skollagen 6 kap. 10 § så är huvudmannen, rektor enligt Vaxholms stads delegation, skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Rektor får inte delegera beslutanderätten vidare.

Startsida UF(publicerade) > Tillgodose extra anpassningar

▶ Tillgodose extra anpassningar

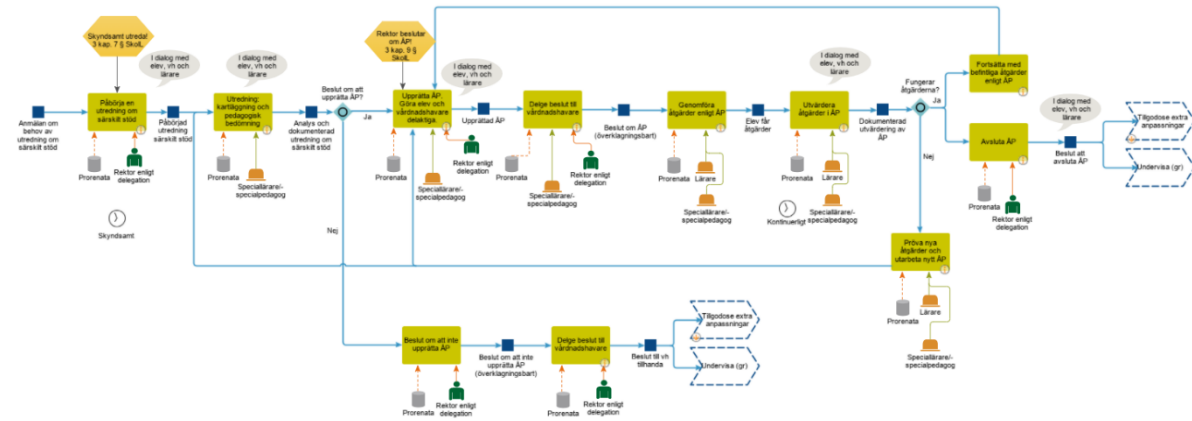

"Enligt 3 kap. 5 § skollagen: Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartlägningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Detta gäller elever i samtliga skolformer och i frilidshemmet. Lag (2018:1098).

Startsida UF(publicerade) > Tillgodoses extra anpassningar > Utreda särskilt stöd (grundskolan)

Enligt skollagen 3 kap. 9 § (2010:890) ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behövet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas i dialog med skolan kan de ge sin syn på skolsituationen, elevens styrkor och svårigheter samt komma med egna förslag till åtgärder. Det är emellertid alltid skolan som slutligen beslutar om åtgärderna (Skolverket, 2014).

Övergångar på Resarö skola

På Resarö skola ser vi eleverna i en årskurs som en gemensam grupp. Till varje årskurs kopplar vi ett antal lärare, fritidspedagoger och barnskötare. Genom att se eleverna i årskursen som en enda stor grupp kan vi arbeta agilt och dela in dem i olika stora studiegrupper. Gruppernas storlek kan därmed anpassas till elevernas behov eller lektionernas syfte och mål. När olika studiegrupper skapas utgår vi ifrån all tillgänglig information om eleverna. Vår utgångspunkt är alltid att eleverna ska må bra i sina sociala relationer samt utvecklas och utmanas i undervisningen. På Resarö skola går eleverna i sju år och under dessa år utvecklas eleverna på olika sätt och i olika takt. Under åren flyttar även elever både från och till skolan, vilket också påverkar årskursen som grupp. Detta möter vi genom att gruppera eleverna i olika studiegrupper som förändras under åren.. Det ger oss också bättre möjlighet att möta de elever som behöver extra stöd eller extra utmaningar.

Förutom lärare, fritidspedagoger och barnskötare arbetar även Resarö skolas elevhälsa riktat mot de olika årskurserna. Elevhälsan består av speciallärare, skolkurator, skolsköterska och skolpsykolog. Elevhälsan är aktiv och arbetar nära eleverna så att arbetet blir främjande och förebyggande. När vi behöver arbeta åtgärdande finns elevhälsan som ett naturligt stöd till årskursen.

Vi vet att det är viktigt för elever att ha trygga relationer både med andra elever och med vuxna i skolan. Vårt sätt att arbeta med eleverna i årskursen som en gemensam grupp och inte skilda klasser gör att eleverna lär känna många elever på skolan och varje elev får flera kända – och därmed trygga – vuxna runt sig under skoldagen. Vi ser också att vårt sätt att arbeta gör att vårdnadshavarna vidgar sitt kontaktnät, vilket också skapar en trygghet för eleverna.

Övergång årskurs 3 till årskurs 4

Innan eleverna börjar i årskurs 3 genomförs en överlämning från de lärare, fritidspedagoger och barnskötare som arbetat med eleverna under de första tre åren till de lärare, fritidspedagoger, barnskötare som ska möta eleverna i årskurs 4. Elevhälsan bidrar också i överlämningen till årskurs 4 så att all information om enskilda elever och eleverna som grupp tas om hand så att elevernas start i årskurs 4 ska bli så gynnsam som möjligt.

Skolan skickar även ut ett informationsbrev till vårdnadshavarna i april i årskurs 3

Informationsbrevet beskriver övergångsprocessen.

Mottagande lärare besöker även årskurs 3 under vårterminen så att eleverna får se vilka lärarna är, kan ställa frågor och lyssna på hur det kan vara att gå i årskurs 4. Lärarna i årskurs 3 har under sista terminen i lågstadiet också provat nya studiegrupper för att se vilka kombinationer som fungerar bäst i undervisningen. Dessa studiegrupper överlämnas till lärarna i årskurs 4.

Samtliga elever har under årskurs 3 gått på samma fritidsavdelning, därför är även fritidspersonal med vid överlämningen då de sett hur eleverna agerar tillsammans i många olika grupperingar och aktiviteter.

Eleverna i årskurs 3 har inför årskurs 4 fått möjlighet att svara på frågor om hur de vill få veta vilken den nya studiegruppen är. Detta för att eleverna ska vara delaktiga i processen i de delar de har möjlighet. Eleverna i årskurs 3 genomför även intervjuer av mellanstadieelever för att på så sätt få en bild av hur det är att gå på mellanstadiet. De flesta frågor och funderingar som eleverna i årskurs 3 har handlar om: läxor, raster och om lärarna är snälla.

Skolan har under åren utvärderat och utvecklat övergången till mellanstadiet, för att hela tiden kunna göra den bättre. Vi brukar till exempel få frågor från vårdnadshavare om varför eleverna inte får välja kompisar. Vi provade det för flera år sedan och det föll inte väl ut, eftersom det skapade grupperingar och många elever blev ledsna och kände sig bortvalda.

När eleverna börjar årskurs 4 gör de det i samma grupper som de slutade årskurs 3 under de första veckorna. Anledningen till det är att ofta sker både in- och utflytt bland elever under sommaren och skolan vet inte förrän på uppropsdagen vilka elever som skall fortsätta sin skolgång i årskurs 4. Dessutom har vi sett att när klasslistor har skickats hem innan sommaren, har det inneburit att några elever oroat sig för den kommande förändringen under hela lovet. Vi har sett att eleverna varit tryggare när den nya studiegruppsindelningen istället görs i början av terminen, eftersom skolan då kan möta elevernas frågor på ett bra sätt.

Ytterligare en anledning är att vi vill att de nya lärarna ska få lära känna eleverna och kunna delta i samtalen om gruppindelningen innan de nya studiegrupperna slutligen bestäms.

Några veckor in i terminen i årskurs 4 implementeras de nya studiegrupperna. När de nya

grupperna är klara får eleverna ta del av dessa under skoldagen på det sätt som de önskat och vårdnadshavare kommer få nya studiegrupperna hemskickade via Vklass samma dag.

Generellt görs inga byten, eftersom lärarna har tagit hänsyn till elevernas enskilda behov, samt hela elevgruppens förutsättningar till kunskapsinhämtning.

Lärarna i årskurs 4 arbetar ämnesinriktat och träffar alla elever i årskursen. Under mellanstadiet varierar studiegruppernas storlek beroende på lektioners syfte, mål och elevgruppens behov.

Det betyder att ibland delas årskursen i två studiegrupper och ibland tre. De nya kunskapskraven från och med årskurs fyra ställer nya krav på eleverna.

De nya studiegrupperna gäller under lektionerna. Eleverna har även fasta platser i klassrum, slöjdsalar och matsalen, för att de skall känna sig trygga och inte bortvalda.

Om en lärare i årskursen är frånvarande under en längre tid bibehålls tryggheten i elevgruppen, genom de andra lärarna i årskursen. Den vikarie som kommer har ett undervisningsansvar, men trygghetsansvaret är svårt att kompensera för.

Skolan lägger också stor möda på elevernas scheman. Hela årskursen börjar och slutar skoldagen samma tid och eleverna har rast på samma tider i så stor utsträckning som möjligt.

Detta gör att eleverna har goda möjligheter att umgås med kompisar som går i andra studiegrupper innan, mellan och efter lektionerna.

Oroshantering

Skolans personal är medvetna om att övergångarna som sker kan skapa oro hos elever och är extra uppmärksamma på om elever uttrycker eller visar oro.

Inför övergången:

- Mottagande lärare besöker årskurs 3 så att eleverna får se vilka lärarna är.
- Eleverna får ställa frågor till lärare och lyssna på hur det kan vara att gå i årskurs 4.
- Lärarna i årskurs 3 har under sista terminen i lågstadiet arbetat/provat nya studiegrupper för att se vilka kombinationer som fungerar bäst i olika lärsituationer.
- Eleverna i årskurs 3 har inför årskurs 4 fått möjlighet att svara på frågor om hur de vill få veta vilken den nya studiegruppen är. Detta för att eleverna ska vara delaktiga i processen i de delar de har möjlighet.

- Eleverna i årskurs tre genomför intervjuer av mellanstadieelever för att på så sätt få en bild av hur det är att gå på mellanstadiet.
- Samtliga elever har under årskurs 3 gått på samma fritidsavdelning, därför är även fritidspersonal med vid överlämningen då de sett elever i många olika grupperingar och aktiviteter.
- Skolan brukar få frågor från vårdnadshavare om varför eleverna inte får välja kompisar. Skolan provade det för flera år sedan och det föll inte ut väl, det skapade grupperingar och flera elever blev ledsna och kände sig bortvalda, därför görs detta inte längre.
- Vi har sett att eleverna varit tryggare när den nya gruppindelningen görs i början på terminen, eftersom skolan då kan möta elevernas frågor på ett bra sätt.

Efter övergången

- Personalen är lyhörd om det uppstår oro hos en elev.
- De vårdnadshavare som önskar prata om sitt barn erbjuds samtal med skolan.
- Skolan utvärderar årets process i personal- och elevgrupp.